

Møteinnkalling

Kontrollutvalget Våler

Møtested: Herredshuset, møterom Kommunestyresalen

Tidspunkt: 01.12.2021 kl. 09:00

Eventuelle forfall meldes til Anita Dahl Aannerød på telefon 900 867 40 eller til e-post:
rona@fredrikstad.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Våler 23.11.2021

Tom André Brubak
Leder (s)

Saksliste

Saksnr.	Innhold	Side
PS 21/32	Godkjenning av innkalling og saksliste	3
PS 21/33	Valg av representant til å signere protokoll	4
PS 21/34	Plan for eierskapskontroll for perioden 2022 – 2023	5
PS 21/35	Plan for forvaltningsrevisjon Våler kommune januar 2022 - juli 2024	24
PS 21/36	Avslutning av nåværende forvaltningsrevisjonsplan	59
PS 21/37	Etterlevelseskontroll 2021 - Risiko- og vesentlighetsvurderinger	61
PS 21/38	Møteplan for kontrollutvalget i Våler 2022	67
PS 21/39	Referater og meldinger	69
PS 21/40	Eventuelt	81

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/156
Dokumentnr.: 57
Løpenr.: 258726/2021
Klassering: 3018-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Våler	Møtedato 01.12.2021	Utvalgssaksnr. 21/32
---	-------------------------------	--------------------------------

Godkjenning av innkalling og saksliste

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Innkalling og saksliste godkjennes

Fredrikstad, 12.11.2021

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Saksliste er fremlagt og godkjent av kontrollutvalgets leder.

Vurdering

Innkalling og saksliste godkjennes.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/156
Dokumentnr.: 58
Løpenr.: 258733/2021
Klassering: 3018-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	01.12.2021	21/33

Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Til å signere protokollen sammen med leder er Egil Holm

Fredrikstad, 12.11.2021

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I henhold til kontrollutvalgets rutine som ble behandlet i kontrollutvalgets møte 26.02 2020 (sak 20/3) skal det ved hvert møte settes opp en sak: «Valg av en representant til signering av protokoll». Kontrollutvalget var enstemmige om at Egil Holm signerer protokoll sammen med leder. Ved fravær velges det en representant til signering i begynnelsen av møtet.

Vurdering

Ingen

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/155
Dokumentnr.: 10
Løpenr.: 191627/2021
Klassering: 3018-189
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Våler	Møtedato 01.12.2021	Utvalgssaksnr. 21/34
---	-------------------------------	--------------------------------

Plan for eierskapskontroll for perioden 2022 - 2023

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget innstiller til kommunestyret følgende prioritering:
 1. Det skal i perioden 2022-2023 gjennomføres eierskapskontroll i henhold til kontrollutvalgets forslag til «Plan for eierskapskontroll» jfr. tabell 2, kapittel 3.1 i planen:

Selskap	Prioritert
	1

2. Rammetimetallet til en eierskapskontroll settes til inntil 80 timer per selskap.
3. Kontrollutvalget gis fullmakt til å foreta nærmere planlegging av eierskapskontrollen, herunder vedta de enkelte undersøkelser/prosjektplaner og inngå avtaler om gjennomføring med revisjonen.
4. Kontrollutvalget skal fortløpende sende rapporter for utført eierskapskontroll til kommunestyret.
5. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden.

Fredrikstad, 15.11 2021

Vedlegg

1. Forslag til plan for eierskapskontroll for perioden 2022-2023
2. Risiko- og vesentlighetsvurderinger
3. Kommunen Eiermelding

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen.

Saksopplysninger

I henhold til kommuneloven § 23-4 skal kontrollutvalget utarbeide en plan for eierskapskontroll. Kravet til utarbeidelse av plandokumentet, er minimum en gang i valgperioden. Planen som nå legges fram, er basert på en overordnet risiko- og vesentlighetsanalyse, og vil gjelde for perioden 2022-2023, Se vedlegg 1 og 2. Kommunestyret skal i henhold til kommuneloven vedta planen for gjennomføring av eierskapskontroll. Gjennom å vedta en plan for gjennomføring av eierskapskontroll bestemmer kommunestyret innholdet i og omfanget av eierskapskontrollen. Det medfører at kommunestyret får en mer aktiv, bestemmende rolle i eierskapskontrollen og knytter kontroll og tilsyn med selskaper nærmere til kommunestyret.

Kommunedirektør har fått oversendt utkast til plan inkludert risiko- og vesentlighetsvurderingene i tråd med kommunelovens § 23-5, slik at kommunedirektøren er gitt anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken. Kommunaldirektøren har ikke avgitt uttalelse innen fristen for svar.

I henhold til kommunelov er det revisjonen som skal gjennomføre eierskapskontrollen.

Vurdering

I vedlagte «Plan for eierskapskontroll», (vedlegg 1), og «Risiko og vesentlighetsvurderinger», (vedlegg 2), er følgende risiko og vesentlighetskriterier vurdert:

- Selskap som er heleide av kommunen
- Selskap der kommunen har omfattende eierinteresser i tall på aksjer (flertall) eller stor økonomisk avkastning av aksjekapital
- Kommunale selskap som har et samfunnsmessig ansvar
- Kommunale selskap som eventuelt har direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere
- Kommunale selskap som eventuelt leverer virksomhetskritiske tjenester til kommunen
- At det tidligere er avdekket risikoforhold i selskapet
- Generell omtale av kommunale selskaper (Etikk og omdømme)
- Betydelig økonomi - tapspotensiale for kommunen

Vi viser til vedleggene til planen som viser risiko og vesentlighetsvurderingene for hvert selskap.

Det kan forventes at det blir gjennomført kontroll med inntil ett selskap i planperioden.

Revisjonen har opplyst at de vil benytte ca. 80 timer per eierskapskontroll.

Det er kontrollutvalget som innstiller på hvilke selskap som det skal gjennomføres eierskapskontroll av i planperioden. Kontrollutvalget innstiller også på prioritering av når eierskapskontrollen skal gjennomføres i planperioden. Planen oversendes til kommunestyret for videre politisk behandling.

Plan for eierskapskontroll 2022 - 2023

VÅLER KOMMUNE

ØKUS KOF

Østfold kontrollutvalgssekretariat Kommunalt oppgavefellesskap

Innhold

Innhold	1
1. Innledning	2
1.1 Eierskapskontroll	2
2. Generelt om risiko og vesentlighet	3
2.1 Kommunelovens krav til Eiermelding	4
2.2 Våler kommune - Eiermelding	4
2.3 Kommunens Eierinteresser som omfattes av eierskapskontroll	4
3. Eierskapskontroll - Planperioden 2022 – 2023	5
3.1 Prioritering av selskaper	5
3.2 Kontrollretning	6
3.3 Rapportering av eierskapskontrollen	6
3.4 Delegering til kontrollutvalget	7

1. Innledning

I kommunal sektor er det blitt mer og mer vanlig å organisere deler av tjenesteproduksjonen i fristilte selskap, foretak, stiftelser og lignende. Kommunal sektor kan velge å organisere sin virksomhet på flere måter der de mest nærliggende er.

- kommunalt foretak etter kommunelovens kapittel 9.
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgavefellesskap
- interkommunalt selskap.
- aksjeselskap.

Selskapsorganisering kan gi styringsmessige utfordringer for kommunestyret som er den øverste beslutningstaker. I tillegg reiser det spørsmål i forhold til tilsyn og kontroll med denne type organisering av virksomheten. Det faktum at en oppgave som tidligere lå innenfor forvaltningen er organisert inn i et utenforliggende selskap, bør ikke i seg selv føre til mindre tilsyn og oppfølging av kontroll- og tilsynsorganet i kommunen. Tvert om, det kan være nødvendig med en økning i oppfølging og koordinering da den ligger utenfor det tradisjonelle forvaltningsorganet.

Fra 2005 har kontrollutvalget i henhold til kommuneloven vært pålagt å utarbeide en plan for selskapskontroll for å føre kontroll med kommunens eierinteresser. Kontrollen med slike selskaper skulle bestå av eierskapskontroll (obligatorisk) og eventuelt forvaltningsrevisjon (valgfri).

Fra 2013 kom det et nytt tillegg i kommuneloven om at planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene.»

Fra 2020 trer ny kommunelov i kraft og i § 23-4 er begrepet selskapskontroll tatt ut og loven bruker nå kun begrepet eierskapskontroll. I § 23-4 fremkommer følgende:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

1.1 Eierskapskontroll

Eierskapskontrollen innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyret og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Eierskapskontroll vil kunne bestå av følgende kontrollelementer:

- drives virksomheten innenfor rammene av kommunen sine vedtak og forutsetninger, og i henhold til lover og regler.
- Vurdering av den enkelte virksomhet sett fra et eierperspektiv, herunder eventuelle krav til egenkapital og avkastning, overordnet regnskapsanalyse og gjennomgang av budsjett.
- Andre forhold som vedrører eier som rapportering, opplæring, administrativ oppfølging osv.

I siste instans er det kommunestyret som har det overordnede ansvaret for at kommunen har en forsvarlig eierskapsforvaltning. Se kapittel 2.1

Innsynsrett

I henhold til kommunelovens § 23-6 kan kontrollutvalget kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra

- interkommunale selskaper etter IKS-loven
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgavefelleskap
- aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer

I tillegg har kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser etter første og andre ledd i kommunelovens § 23-6, som vil gjelde på tilsvarende måte overfor andre eksterne virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen.

Vedrørende kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser i selskaper som utfører oppgaver på vegne av kommunen uttrykkes det i «NOU 2016:4 Ny kommunelov»; er dette en ny utvidet lovfestet innsynsrett som ligger til kontrollutvalget og kommunens revisor.

I NOU 2016:4 legger utvalget til «selv om kontrollbehovet i hovedsak vil kunne dekkes gjennom kontrakt, mener utvalget at det er nødvendig å utvide den lovfestede innsynsretten på enkelte punkter. Dette er tenkt som en sikkerhetsventil, til bruk der innsynsretten i henhold til kontrakten viser seg å ikke være tilstrekkelig til å sikre kommunens kontrollbehov.»

Utvalget nevner eksempler i NOU 2016:4 på eksterne virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen innen:

- barnevern
- barnehage
- helse og omsorg
- oppvekst

Et eventuelt innsyn og undersøkelser skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

2. Generelt om risiko og vesentlighet

I ny kommunelov § 23-4 «Eierskapskontroll» skal kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Risiko- og vesentlighetsanalyse er et verktøy for å velge ut relevante selskaper for eierskapskontroll.

Følgende kriterier for **vesentlighets**analysen, som kan være til hjelp når kontrollutvalget skal prioritere hvilke selskaper som skal være gjenstand for eierskapskontroll:

- Selskap som er heleide av kommunen
- Selskap der kommunen har omfattende eierinteresser i tall på aksjer (flertall) eller har betydelig økonomisk avkastning av aksjekapital
- Betydelig lån- og garantiansvar - tapspotensiale for kommunen

I forhold til **risiko** kan spesielt disse forholdene vurderes:

- Kommunale selskap som leverer virksomhetskritiske tjenester til kommunen
- Kommunale selskap som har direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere
- At det tidligere er avdekket risikoforhold i selskapet
- Generell omtale av selskapet (Etikk og omdømme)

Utarbeidelse av dette plandokumentet ble gjennomført i løpet av sommeren 2021. Analysen bygger på en gjennomgang av selskapenes nettsider, kommunale dokumenter, kommunens nettsider, Brønnøysundregisteret, samt samtaler med revisjonen. I tillegg er erfaringer med tidligere eierskapskontroller lagt til grunn i analysearbeidet.

2.1 Kommunelovens krav til Eiermelding

I ny kommunelov § 26-1 er følgende krav til kommunens Eiermelding tatt inn:

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a) kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for Eierstyring
- b) en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har Eierinteresser eller tilsvarende interesser i.
- c) kommunens eller fylkeskommunens formål med sine Eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b

Loven trer i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte by/kommunestyret ved oppstart av valgperioden 2019-2023.

2.2 Våler kommune - Eiermelding

Det er utarbeidet en Eiermelding for Våler kommune. Kommunestyret vedtok en Eiermelding i møte sitt møte februar 2021. Eiermeldingen er vedlagt plan for eierskapskontroll (se vedlegg 2).

2.3 Kommunens Eierinteresser som omfattes av eierskapskontroll

Som nevnt i kapittel 1 er det kun heleide kommunale/fylkeskommunale aksjeselskaper, interkommunale selskap, interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap som er omfattet av eierskapskontrollen, jfr kommunelovens § 23-6. Ved gjennomgang av kommunes dokumentasjon våren 2021 er følgende selskap omfattet av eierskapskontrollen:

Aksjeselskaper:

- Østfold Energi AS
- Personalpartner AS
- Inspiria AS

Interkommunale selskaper:

- Driftsassistansen i Viken IKS
- MOVAR IKS
- Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS

- Østre Viken Kommunerevisjon IKS

Kommunale oppgavefelleskap:

- Østfold Kontrollutvalgssekretariat KOF - (fra 01.01 2021)

I vedlegg 1 til planen gis det en oversikt i tabellform over aktuelle selskap derav kommunes eierandeler av total aksjekapital og øvrig eier-konstellasjoner. I tillegg gis en generell informasjon om det enkelte selskap.

3. Eierskapskontroll - Planperioden 2022 – 2023

3.1 Prioritering av selskaper

I planen for gjennomføring av eierskapskontrollen prioriteres selskap ut fra følgende kriterier:

- Selskap som er heleide av kommunen
- Selskap der kommunen har omfattende eierinteresser i tall på aksjer (flertall) eller stor økonomisk del i forhold til aksjekapital
- Kommunale selskap som har direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere

I forhold til risiko er disse forholdene vurdert:

- Tidligere gjennomførte eierskapskontroller – resultat av disse.
- At det tidligere er avdekket risikoforhold i selskapet
- Generell omtale av selskapet (Etikk og omdømme)

Selskaper som tidligere har vært gjenstand for eierskapskontroll, er vurdert på nytt. Vi viser til fakta-ark om det enkelte selskap (vedleggene) hvor det er gjort en gjennomgang og vurdering av selskapet om hvilke faktorer som kan påvirke risikoen eller forhold som reduserer risikoen. Nederst i den enkelte tabell gis en kort oppsummering om aktualitet. Det er denne oppsummeringen som er tatt inn i den forenklede tabell 2. Hensikten med det er at det blir enklere å forta en prioritering.

Selskap	Risiko	Vesentlig
Østfold Energi AS – 1,14 %	Lav	Middels
Inspiria AS – 0,9 %	Middels	Lav
*Personalpartner AS – 9,1 %	Lav	Lav
MOVAR IKS – 6 %	Middels	Middels
Driftsassistansen i Viken IKS – 3,7 %	Lav	Lav
Østfold interkommunale Arkivselskap IKS – 0,8 %	Lav	Lav
Østre Viken Kommunerevisjon IKS – 1,9 %	Middels	Lav
Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF – 7 %	Lav	Lav

* Eierskapskontroll med Personalpartner AS er gjennomført i 2021. Kontrollutvalget behandlet den 9. juni 2021 i sak 21/14.

For de selskapene som har middels til høy risiko og vesentlighet bør det gjøres en vurdering om det skal gjennomføres en eierskapskontroll i planperioden.

3.2 Kontrollretning

Grunnlag for utvelgelse av kontroll- sjekkpunkter er i hovedsak i henhold til ”Veileder for gjennomføring av selskapskontroll”, utarbeidet av Norges Kommunerevisor forbund (NKRF) i 2018. I tillegg er enkelte kontrollpunkter tilkommet gjennom erfaring med tidligere eierskapskontroller. Følgende områder vurderes lagt til grunn i eierskapskontrollarbeidet i planperioden 2022 - 2023:

- *Eiermelding/eierstrategier*
 - ✓ Følge opp om kommunen har etablert eiermelding i henhold til lovkrav
 - ✓ Har kommunen etablerte tilfredsstillende rutiner eller retningslinjer for eierstyring.
 - ✓ Følge opp spesifikke føringer som er gitt for det enkelte selskap, for eksempel avkastningskrav og kvalitetskrav
 - ✓ Oppfølging av rapportering til eier (politiske organer)
 - ✓ Opplæring av styremedlemmer (kompetansefremmede tiltak)
 - ✓ Krav til Etikkreglement (eks. tiltak mot sosial dumping og antikorrupsjonsarbeid) og styreinstruks
 - ✓ Krav til retningslinjer for miljøvennlig drift
- *Selskapets vedtekter/selskapsavtalen*
 - ✓ Kontrollere generelle og spesielt spesifikke føringer er gitt i vedtektene/selskapsavtalen
- *Selskapets formålsparagraf*
 - ✓ Er denne klar og tydelig på selskapets oppgaver
 - ✓ Er oppgavene som utfører innenfor selskapets formålsparagraf
- *Styret – følges lovverkets bestemmelser*
 - ✓ antall styremøter,
 - ✓ økonomisk rapportering - periodisk
 - ✓ Saker til behandling - riktig organ?
- *Kjønnsfordeling –følges nye lovkrav*
- *Generalforsamling/representantskap – lovverkets bestemmelser*
 - ✓ At lovpålagte saker (minimum) til behandling bli satt opp.
- *Økonomisk analyse/utvikling av selskapet de siste 3 år*
 - ✓ Driftsresultat – gjeldssituasjon - egenkapital

Resultatet av eierskapskontrollen kan være avgjørende for om det skal iverksette forvaltningsrevisjon. Ved gjennomføring av forvaltningsrevisjonen skal dette underlegges de eksisterende bestemmelser om gjennomføring av forvaltningsrevisjon (RSK 001 Standard for FR). Ved iverksettelse av forvaltningsrevisjon skal dette innarbeides i plan for forvaltningsrevisjon for aktuelle planperiode.

3.3 Rapportering av eierskapskontrollen

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon, skal kontrollutvalget rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp, og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

Generelt vil rapportering fra kontrollutvalget til kommunestyret i Våler kommune skje gjennom en årlig rapport som kalles "Årsrapport for kontrollutvalget". I den årlige rapporten vises kontrollutvalgets aktivitetsnivå, revisjonens rapporteringer, resultater av forvaltningsrevisjonsprosjekter og eierskapskontroller.

3.4 Delegering til kontrollutvalget

Plan for gjennomføring av eierskapskontroll skal etter Lov om kommuner og fylkeskommuner 23-4 vedtas av kommunestyret. Etter samme paragraf kan kommunestyret delegere til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden.

Vedlegg 1. Beskrivelse av selskapene

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Østre Viken Kommunerevisjon IKS	1,9 %	Regnskaps- og forvaltningsrevisjon for eierkommunene	Aremark, Marker, Rakkestad, Skiptvet, Våler, Moss, Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Hvaler og åde.	mid	lav	Lav
Vurdering Lovpålagt tjeneste. Samler kompetanse og ressurser for å sikre uavhengighet og oppnå stordriftsfordeler. Vesentlig for kommunene at selskapet leverer sine tjenester løpende. Konkurransetsatt tjeneste, også i forhold til å rekruttere og holde på ansatte. Indre Østfold kommunerevisjon og Østfold kommunerevisjon ble slått sammen til Østre Viken kommunerevisjon IKS per 01.01 2020. Sammenslåinger av selskaper kan tilsi noe forhøyet risiko en periode.						

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Østfold kontrollutvalgssekretariat - KOF	7 %	Sekretariat for kontrollutvalgene i eierkommunene	Fredrikstad, Sarpsborg, Moss, Halden, Råde, Hvaler, Indre Østfold, Rakkestad, Våler, Marker og Skiptvet			
Vurdering Lovpålagt tjeneste. Selskapet har 3 ansatte samt en 50 % engasjementstilling. Utgjør forholdsvis liten andel av kommunens utgifter til kontroll og tilsyn. Er organisert som et kommunalt oppgavefellesskap etter kommunelov § 19 – selvstendig rettssubjekt. Vi vurderer risiko og vesentlighet som lav.				Lav	Lav	Lav

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS	0,8 %	Driver informasjons-/opplæringsvirksomhet i arkivfaglige spørsmål, bistår eierkommunene med arkivhåndtering, medvirker til at eldre arkiver blir tatt vare på, ordnet, katalogisert og gjort tilgjengelige Drift av arkivdepot i Skjeberg	Sarpsborg, Moss, Rakkestad, Halden, Våler, Aremark, Hvaler, Råde, Marker, Skiptvet.			
Vurdering Lovpålagt tjeneste som ofte er lavt prioritert hos kommuner med knappe ressurser. Samler kompetanse og ressurser for å oppnå stordriftsfordeler. Arkivdepot i Skjeberg. Viktig støttespiller i arbeidet med overgang til elektroniske arkiv. Forholdsvis lav utgift for hver enkelt kommune. Fast årssum, med tillegg av betaling for faktisk uttak av ekstra tjenester. Vi vurderer risiko og vesentlighet som lav.				Lav	Lav	Lav

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Driftsassistansen i Viken IKS, (tidligere Driftsassistansen i Østfold IKS)	3,73 %	Selskapet skal utføre og formidle tjenester og produkter knyttet til de kommunale vann- og avløpstjenestene innen driftsassistanse/ driftsansvar, planarbeid, kvalitetsarbeid, beredskap, prøvetaking og rapportering, kontroll og tilsyn, prisforespørsler, rådgivning og kompetanseutvikling	Fredrikstad, Halden, Hvaler, Indre Østfold, Marker, Moss, Rakkestad, Råde, Sarpsborg, Skiptvet, og Våler.			
Utfører flere lovpålagte tjenester, og samler mye kompetanse under ett tak. Stordriftsfordeler. Betaling skjer hovedsakelig etter tjenesteuttak. Viktig for kommuner med høy grad av utbygging på vann-/avløpsområdet. Kommunen har en liten eierandel. Risiko og vesentlighet vurderes som lav.				Lav	Lav	Lav

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
MOVAR IKS	6 %	MOVAR IKS er opprettet for å ivareta produksjon av drikkevann, rensing av avløpsvann, innsamling og sluttbehandling av husholdningsavfall samt brannrednings- og feiertjenester i henhold til eierkommunenes behov.	Moss, Råde og Vestby			
Selskapet har en samfunnsmessig stor betydning for kommunen og for kommunens innbyggere. Vurdering av vesentlighet er - Middels. Selskapets nøkkeltall er gode. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Kommunen har relativ liten eierandel. Samlet vurdering av risiko og vesentlighet er middels.				Mid	Mid	Mid

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Personalpartner AS	9,1 %	Selskapets formål er å legge til rette for en aktiv arbeidsdeltakelse for personer som står utenfor det ordinære arbeidslivet i Mosseregionen.	Moss og Råde kommune			
Selskapets virksomhet er rettet inn på oppgaver og tjenester som: • Montering og pakking av forskjellige produkter • Vaskeri. • Grøntservice (frukt og grønt) • Hjelpemidler. • Bruktmarked. • Kantinedrift • Opplæring og arbeidstrening Bedriften får offentlig tilskudd (arbeidsmarkedsetaten) rundt 70 - 75 % av de totale driftsinntektene, samt egen inntjening ved salg av produkter som utgjør 25 – 30 % av driftsinntektene. Risiko og vesentlighet vurderes som lav.				Lav	Lav	Lav

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Inspira Eiendom AS Inspira Science Center AS Inspira Utvikling AS	0,9 % Indirekte Indirekte	Arbeider for kunnskapsbygging, økt interesse og motivasjon til utdanning innen teknologi og naturvitenskap, særlig blant barn og unge i Østfold	Heleid av kommuner og fylkeskommuner i Østfold	Mid	Lav	Lav

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Vurdering Konsernet er sett under ett i forbindelse med risiko- og vesentlighetsvurderingen, men det er i Inspira Science Center AS det meste av virksomheten foregår. De to andre selskapene er eiendomsselskaper. Inspira Utvikling AS driver næringsvirksomhet (utleie, konferanser, kurs o.l.) Inspira Science Center AS står for driften av selve opplevelsessenteret. Svak økonomi. Har hatt selskapskontroll fra Østfold Fylkesrevisjon i to omganger (2012 og 2014), og konklusjonen derfra er at ambisjonene ikke har stått i stil med økonomien. Forholdsvis liten økonomisk betydning for indre østfold-kommunene. Risiko middels og og vesentlighet vurderes som lav.						

Interkommunale selskaper (IKS), kommunale heleide AS-er og vertskommunesamarbeid som er selvstendig rettssubjekt.	Kommunens andel	Opplysninger om selskapet	Andre eiere	Ris	Ves	Pri
Østfold Energi AS	1,14 %	• Industrielt formål • Delt eierskap med flere andre kommunale eiere samt fylkes kommunen • Meget stor økonomisk verdi • Betydelig årlig utbytte fra selskapet • Svært gode nøkkeltall.	Heleid av kommuner og fylkeskommunen i Viken	Lav	Mid	Lav
Vannkraft er en viktig ressurs i Norge, og også for Østfold Energi. 98 prosent av energiproduksjonen vår kommer fra vannkraft fra de ti kraftverkene vi eier i Indre Sogn, Østfold og Nordland. Vi har også seks fjernvarmeanlegg i Østfold, og er deleiere i en vindpark på Vestlandet. Samtidig jobber vi aktivt med forretningsutvikling og innovasjon for å skape nye inntekter i det grønne skiftet. Vi tror på store endringer og teknologiske muligheter i det fremtidige fornybare energimarkedet, og denne utviklingen vil vi være en del av. Selskapet har betydelig kapitalverdi for eier og selskapet har i årenes løp bidratt med betydelig utbytte til eiere. Samlet vurderingen av vesentlighet er - middels. Selskapets kan vise til svært gode nøkkeltall. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet.						

Saksnr.: 2021/154
Dokumentnr.: 33
Løpenr.: 270179/2021
Klassering: 3018-188
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	01.12.2021	21/35

Plan for forvaltningsrevisjon Våler kommune januar 2022 - juli 2024

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget innstiller til kommunestyret følgende:
 1. Det skal i perioden januar 2022 til juli 2024 gjennomføres forvaltningsrevisjon i henhold til kontrollutvalgets forslag til «Plan for forvaltningsrevisjon Våler kommune januar 2022 - juli 2024» (jf. pkt. 4.1 i planen).

1	
2	
3	

2. Rammetimetallet til forvaltningsrevisjon settes til 430 timer per år (I henhold til avtale mellom eierne av revisjonen).
3. Kontrollutvalget gis fullmakt til å foreta nærmere planlegging av forvaltningsrevisjonen, herunder vedta de enkelte undersøkelser/prosjektplaner og inngå avtaler om gjennomføring med revisjonen.
4. Kontrollutvalget skal fortløpende sende forvaltningsrevisjonsrapporter til kommunestyret. Kontrollutvalget skal også sende oppfølgingsrapporter til kommunestyret ett år etter 1.gangs behandling i kommunestyret.
5. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden.

Fredrikstad, 22.11.2021

Vedlegg

1. Utkast til Plan for forvaltningsrevisjon januar 2022-juli 2024
2. Risiko- og vesentlighetsvurdering for Våler kommune, 22.11.2021
3. ØVKR - Risiko og vesentlighetsvurdering – kommunalområde Helse og velferd i Våler kommune, datert 22.11.2021

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Utkast til Plan for eierskapskontroll 2022-2023

Saksopplysninger

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

I henhold til KommuneLOven¹ skal kontrollutvalget minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret selv. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

Risiko- og vesentlighetsvurdering:

Østfold kontrollutvalgssekretariat har utarbeidet en risiko- og vesentlighetsvurdering, se vedlegg 2. Denne beskriver forvaltningsrevisjonstema som kan være aktuelle, ut fra kontrollutvalgssekretariatets vurderinger.

I risiko- og vesentlighetsvurderingen har vi gjort flere ulike handlinger, herunder spørreundersøkelser til folkevalgte og kommunens administrasjon, dokumentanalyse av budsjett/økonomi og handlingsplan, kommunens årsrapport og årsberetning, KOSTRA-analyser av nøkkeltall, workshop i kontrollutvalget, samt samtale/møte med ordfører og kommunedirektør. Vi har også tatt hensyn til tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner, statlige tilsyn, eventuelle henvendelser og informasjonsaker, saker i media, samt lovendringer og nye reformer.

Ut fra disse handlinger ser vi at det er 3 hovedområder med til sammen 5 temaer som tilsier middels til høy risiko, samt middels til høy vesentlighet:

Kommunalområde/selskap	Risiko	Vesentlighet	Evt. kommentar
Stab økonomi, innkjøp og IT	2	3	To områder: • Planlegging og prosjektering av investeringsprosjekter (restanse i inneværende plan) • Offentlige anskaffelser
Oppvekst og kultur	3	3	To områder: • Grunnskole - spesialundervisning (prosjekt i inneværende plan som ikke er påbegynt) • Barnevern
Miljø og teknikk	2	3	Selvkostområdet

¹ §23-3

For kommuneområdet Helse og velferd har ikke kontrollutvalgssekretariatet gjennomført risiko- og vesentlighetsvurdering. Dette fordi daglig leder i ØKUS er i nær familie med kommunalsjef for området. Derfor trår habilitetskravet i forvaltningslovens § 6b inn, samt § 6, 3. ledd inn, og ØKUS er ikke habile til å gjennomføre en slik vurdering av området. Østre Viken kommunerevisjon IKS har gjennomført en vurdering for området. Se vedlegg 3.

Tjenesteområde:	Risiko:	Vesentlighet:
Internkontroll i seksjon Helse og vel-ferd	Middels	Høy
Pleie og omsorg	Høy	Høy
Psykisk helse og rus	Høy	Høy

Kontrollutvalget bør vurdere om disse områdene skal være gjenstand for forvaltningsrevisjon i planperioden januar 2022 - juli 2024.

Kommunedirektørens uttalelse:

Kommunedirektøren har gitt sin tilbakemelding på sekretariatets risiko- og vesentlighetsvurdering. Dette fremgår i sin helhet i kapittel 7 i vedlegg 2. Kommunedirektøren har ingen bemerkninger til vurderingen.

Kommunedirektøren har ikke uttalt seg til ØVKRs Risiko og vesentlighetsvurdering – kommunalområde Helse og velferd i Våler kommune, se vedlegg 3.

Vurdering

Gjennom å vedta en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, bestemmer kommunestyret innholdet i og omfanget av forvaltningsrevisjonsarbeidet. Det fremgår av forarbeidene til kommuneloven at en plan må utarbeides for å sikre at det regelmessig gjennomføres forvaltningsrevisjon på de områdene hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. En plan må også sikre et forvaltningsrevisjonsomfang som er tilpasset kommunens størrelse, kompleksitet og risiko.

Kommuneloven slår fast at kommunestyret selv skal vedta planen for forvaltningsrevisjon. Imidlertid åpner loven for at kontrollutvalget likevel kan gjøre endringer i planen. Dette gjelder bare hvis kontrollutvalget har fått slik fullmakt fra kommunestyret. Slike fullmakter kan være hensiktsmessige fordi risiko- og vesentlighetsvurderinger kan bli uaktuelle, og nye forhold kan komme til. Sekretariatet anbefaler derfor at kontrollutvalget får en slik delegering.

Hva er viktig å vurdere når kontrollutvalget skal finne aktuelle tema for forvaltningsrevisjon?

Virksomheten som drives i kommunene er omfattende og involverer mange ulike aktører med til dels ulike interesser i kommunens virksomhet. De kan dermed ha ulike oppfatninger om på hvilke områder av kommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten.

Det kan være en utfordring å prioritere mellom områder.

Hvordan man vurderer temaenes vesentlighetsgrad avhenger av hvilket perspektiv man ser situasjonen fra:

- Fra et økonomisk perspektiv, vurdert ut ifra tjenesteområdets driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter.
- Fra et politisk perspektiv, vurdert ut ifra hvilke tjenesteområder som har størst vesentlighet sett fra de folkevalgtes perspektiv, (her kan oppfatningene av vesentlighet varierer mellom de ulike politiske grupperingene – verdivurderinger – noe kontrollutvalget må være forsiktig med).
- Fra brukernes perspektiv, vurdert ut ifra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentlig

- Fra medarbeidernes perspektiv, vurdert ut ifra hva de ulike medarbeiderne innenfor et tjenestoområde anser som vesentligst.
- Fra et samfunns- og miljøperspektiv, vurdert ut ifra hva som er vesentligst ved kommunens virksomhet sett i forhold til storsamfunnet og miljøet.

Det er viktig å påpeke at kontrollutvalget står fritt til å ta inn andre forslag som ikke inngår i kontrollutvalgssekretariatets vurdering.

Det er ikke foretatt prioritering fra kontrollutvalgssekretariatets side.

Gjennomsnittlig regner man at et forvaltningsrevisjonsprosjekt bruker 300-350 timer. Kontrollutvalget skal ut fra budsjetterte midler fremme forslag på 2 til 3 prosjekter i planperioden. Ressurser til oppfølgingsrapporter må også avsettes i plan for forvaltningsrevisjon.

Sekretariatet vurderer at det bør settes av ca. 60 timer per oppfølgingsrapport. planperioden til dette arbeidet.

Den endelige prioriteringslisten settes inn i vedlegg 1, Plan for forvaltningsrevisjon Våler kommune januar 2022 - juli 2024, (Kap. 1.) og 4.1 utgjør kontrollutvalgets forslag til forvaltningsrevisjonsplan for 2022-juli 2024.

Plan for forvaltningsrevisjon

Våler kommune

Januar 2022 - juli 2024

ØKUS KOF

Østfold kontrollutvalgssekretariat Kommunalt oppgavefellesskap

Innhold

1	Innledning og sammendrag	2
2	Om forvaltningsrevisjon	2
3	Gjennomføring av forvaltningsrevisjon.....	3
3.1	Oversikt over gjennomførte prosjekter	4
4	Forvaltningsrevisjon i perioden januar 2022- juli 2024	5
4.1	Kontrollutvalgets prioriteringer	5
4.2	By/kommunestyrets vedtak	5
4.3	Rammebetingelser for forvaltningsrevisjon	5
4.4	Delegering til kontrollutvalget	6

1 Innledning og sammendrag

Kontrollutvalget har ansvar for å påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at by/kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsanalyse av kommunens virksomhet, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon innen de ulike sektorer og virksomheter¹

Dette dokumentet bygger på *Risiko- og vesentlighetsvurderinger - xx kommune*², og er utarbeidet av ØKUS KOF på vegne av kontrollutvalget.

Kontrollutvalget har i møtet 01.12.2021, sak xx/xx vurdert det slik at følgende områder bør være gjenstand for forvaltningsrevisjon i perioden januar 2022- juli 2024:

I prioritert rekkefølge (Denne innstillingen blir sendt til by/kommunestyret for behandling.):

1	
2	
3	

Kommunestyret behandlet planen i sak xx/xx den xx.xx xxxx og følgende områder ble vedtatt for forvaltningsrevisjon:

I prioritert rekkefølge:

1	
2	
3	

2 Om forvaltningsrevisjon

I henhold til kommuneloven kapittel 23, § 23-2 c har kontrollutvalget ansvar for at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Etter kommunelovens § 23-3, 1.ledd innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regelverksetterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget har i henhold til kommunelovens § 23-3, andre ledd, første punktum en plikt til å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Denne planen skal behandles og vedtas i kommunestyret/bystyret.

Gjennomføring og rapportering på forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt. Ved gjennomføring av prosjekter benyttes standard RSK 001 utarbeidet av NKRF³, "Standard for forvaltningsrevisjon."

¹ kommuneloven kapittel 23, § 23-2 c og kommunelovens § 23-3, 1.ledd

² Eget dokument som ligger som vedlegg 2 til saken

³ NKRF - Norges Kommunerevisor Forening

Hensikten med en forvaltningsrevisjon er blant annet å bidra til en bedre og mer effektiv kommunal forvaltning. Når det utføres forvaltningsrevisjon, kan det blant annet settet fokus på økonomi, måloppnåelse og oppfølging av lovverk.

Behovet for forvaltningsrevisjon er stort. Kommunen står overfor betydelige utfordringer. Innbyggerne stiller større kvalitet til tjenestene, sentrale myndigheter stiller krav til økonomisk effektivitet, men også innhold i tjenester, markeder skaper økt konkurranse, og det er ofte manglende samsvar mellom mål og tilgjengelige ressurser. Det er også viktig at folkevalgte får nøytral styringsinformasjon. Dette medfører at kommunene som oftest må rette større fokus på ressursbruk, styring og ledelse. Det må styres etter flere variabler enn økonomiske data, med evaluering av måloppnåelsen, og det blir stilt større krav til ledelse.

Ved utøvelse av forvaltningsrevisjon bidrar kontrollutvalget blant annet til:

- Å påvise forbedringsområder som bidrar til økt produktivitet og måloppnåelse i forhold til politiske vedtak og forutsetninger
- Å bidra med informasjon til kommunens beslutningstakere som er til nytte for
 - å styrke kommunestyrets grunnlag for styring
 - kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen
 - ledelsens vurdering av muligheter for mer sparsom/ økonomisk drift, økt produktivitet, større effektivitet og bedre måloppnåelse
 - rasjonell, målrettet og kostnadseffektiv drift

3 Gjennomføring av forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjonsplan skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering⁴ av kommunens virksomhet og selskaper. Risiko- og vesentlighetsvurderinger innebærer å vurdere på hvilke områder av kommunens virksomhet, eller i hvilke selskaper, det er risiko for vesentlige avvik, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene vil kunne få.

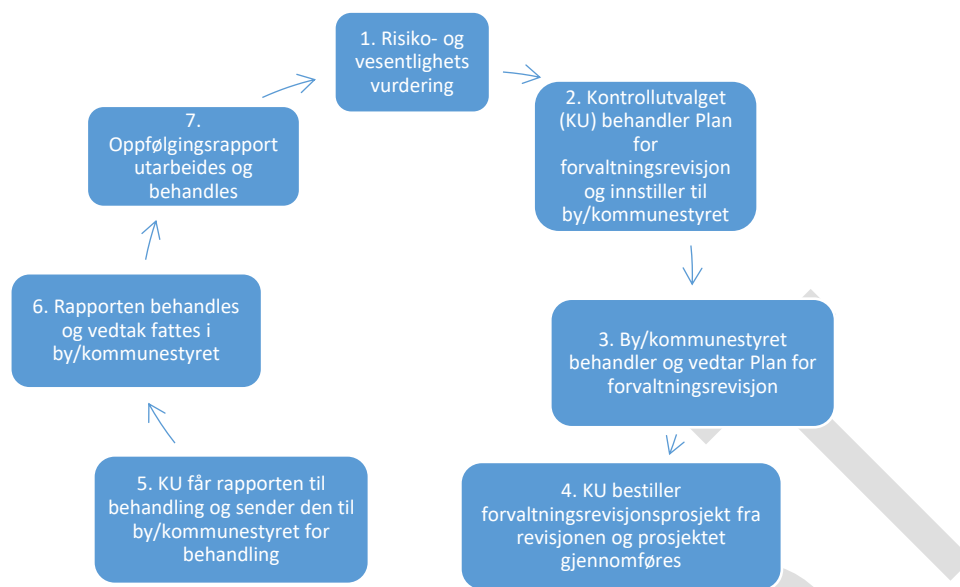
Hensikten med vurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Bestemmelsen i lovverket må forstås slik at det må utarbeides en plan som sikrer at det regelmessig gjennomføres forvaltningsrevisjon på de områdene hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon, og i et omfang som er tilpasset kommunens størrelse, kompleksitet og risiko.

Ved utformingen av et forvaltningsrevisjonsprosjekt vil kontrollutvalget avgrense temaet slik at prosjektet blir konkret og gir kontrollutvalget de nødvendige opplysninger for deres kontroll med kommunen.

Forvaltningsrevisjon skal organiseres som et prosjekt og består av fasene som figur 1. under illustrerer:

⁴ Eget dokument som ligger som vedlegg 2 til saken

Syklus i forvaltningsrevisjon:

Figur1.

1. Sekretariatet utfører risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for valg av områder det bør gjennomføres forvaltningsrevisjon på.
2. Kontrollutvalget (KU) behandler og vedtar *Plan for forvaltningsrevisjon* med en prioritert liste over områder det bør gjennomføres forvaltningsrevisjon. Planen blir sendt til by/kommunestyret for behandling.
3. By/kommunestyret behandler og vedtar planen, (eventuelt med andre prioriteringer).
4. KU bestiller prosjekt fra revisjonen og vedtar en prosjektplan. Prosjektet gjennomføres av revisjonen, rapporten verifiseres av kontaktperson og kommunedirektør gir sin uttalelse til rapporten og eventuelle anbefalinger i rapporten.
5. KU behandler rapporten, gir sin innstilling og sender den videre til by/kommunestyret for behandling⁵.
6. Rapporten behandles og vedtak fattes i by/kommunestyret, om nødvendig blir det gjort vedtak på hva administrasjonen skal følge opp.
7. Ca 1 år etter by/kommunestyrevedtak blir det gjennomført en oppfølging av by/kommunestyrets vedtak for å se om administrasjonen har fulgt opp eventuelle pålegg om retting av feil/mangler. Rapporten behandles i KU og sendes deretter til by/kommunestyret.

3.1 Oversikt over gjennomførte prosjekter

I tabellen under vises en oversikt over hvilke forvaltningsrevisjonsprosjekter som fra 2012 til dags dato er blitt gjennomført i xxx kommune:

Prosjekt	Årstall for gjennomført prosjekt
Barnevernets rammevilkår	2012
Eierskapskontroll	2013
Strategier og planer for utvikling	Ble startet i 2014, vedtatt avsluttet av KU

⁵ Forvaltningsrevisjonsrapporter skal fortløpende sendes til bystyret/kommunestyret etter kontrollutvalgets behandling.

Prosjekt	Årstall for gjennomført prosjekt
Fosterhjem	2015
Oppfølging av politiske vedtak	2016
Tiltak og rutiner for forebygging og oppfølging av sykefravær	2019
IT-sikkerhet og personvern	2020
Kvalitet i sykehjemstjenesten for Våler kommune	2020
Overordnet internkontroll (tidligere Administrasjon og styring)	2021

4 Forvaltningsrevisjon i perioden januar 2022- juli 2024

4.1 Kontrollutvalgets prioriteringer

Med bakgrunn i risiko- og vesentlighetsvurderingen skal kontrollutvalget gi forslag til prioritering og utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter.

Kontrollutvalget behandlet, med grunnlag i risiko- og vesentlighetsvurderingen, *Plan for forvaltningsrevisjon Våler kommune januar 2022 – juli 2024* i sitt møte den 01.12.2021, sak xx/xx. Et forvaltningsrevisjonsprosjekt krever gjennomsnittlig 300 timer i ressurser⁶. Ut fra dette skal det avholdes 2 til 3 prosjekter i kommende to og et halvt årsperiode i Våler kommune.

Kontrollutvalget har vurdert det slik at følgende områder bør være gjenstand for forvaltningsrevisjon i perioden 2022-2024:

I prioritert rekkefølge:

1	
2	
3	

Se risiko- og vesentlighetsvurderingen datert 22.11. 2021 for omtale av prosjektområder.

4.2 Kommunestyrets vedtak

I kommunestyrets sak xx/xx den xx.xx xxxx ble følgende områder vedtatt:

I prioritert rekkefølge:

1	
2	
3	

4.3 Rammebetingelser for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget sender hvert år samlet forslag til budsjett for kontrollarbeidet til by/kommunestyret⁷. I vedlegg til årsbudsjettet er ressurser til forvaltningsrevisjon spesifisert

⁶ Gjennomsnittlig (hele landet) brukes det ca. 280 timer på et forvaltningsrevisjonsprosjekt. (Jf. Rapport "85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane", KRD desember 2009, bygger på Nordlandsforsknings rapport 4/2007). I tillegg kommer tid til planlegging og administrasjon.

⁷ i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon §2

med et beløp som utgjør 430 timer årlig, av disse er det satt av 130 timer til oppfølgingsrapporter.

For hvert prosjekt vil det bli avsatt gjennomsnittlig 60 timer i ressurser til oppfølging ett år etter at prosjektet er behandlet i kommunestyret.

De overordnede føringene for forvaltningsrevisjon vil ligge i plan for forvaltningsrevisjon. Kommunens valgte revisor gjennomfører forvaltningsrevisjonen i henhold til avtale. Kontrollutvalget har fullmakt til å foreta nærmere planlegging av forvaltningsrevisjonen, herunder vedta de enkelte undersøkelser/prosjektbeskrivelser og inngå avtaler om gjennomføring med revisjonen.

4.4 Delegering til kontrollutvalget

Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon skal i henhold til kommunelovens § 23-3 vedtas av bystyret/kommunestyret. Etter samme paragraf kan by/kommunestyret delegere til kontrollutvalget å vedta endringer i planen i planperioden ved eventuelle behov for dette. Dette gjelder bare hvis kontrollutvalget har fått slik fullmakt fra kommunestyret. Det fremgår av forarbeidene til loven at slike fullmakter kan være hensiktsmessige fordi risiko- og vesentlighetsvurderinger kan bli uaktuelle, og nye forhold kan komme til, slik at det av den grunn oppstår behov for å avvike fra den opprinnelige planen.

Kommunestyret fattet i sitt møte den xx.xx xxx, sak xx.xx, vedtak om at kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen i planperioden ved eventuelle behov for dette. (Siste setning fjernes eventuelt hvis bystyret/kommunestyret ikke fatter vedtak om slik fullmakt.)

Risiko og vesentlighetsvurderinger

VÅLER KOMMUNE 2021

ØKUS KOF

Østfold kontrollutvalgssekretariat Kommunalt oppgavefelleskap

Innhold

1. Forord	2
2. Sammendrag.....	3
3. Metode	3
4. Risiko- og vesentlighetsvurdering per seksjon:	5
4.1 Stab økonomi, innkjøp og IT.....	5
4.2 Stab HR og administrasjon (HRA)	8
4.3 Seksjon oppvekst og kultur.....	9
4.4 Seksjon helse og velferd	12
4.5 Seksjon miljø og teknikk	12
5. Covid-19.....	14
6. Selskaper	14
7. Kommunedirektørens uttalelse	15

1. Forord

Kommuneloven fastslår at kontrollutvalget minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. At kommunens selskaper også skal vurderes i forbindelse med valg av forvaltningsrevisjonsprosjekter kommer som en følge av en endring i ny kommunelov¹.

Det er viktig at utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter skjer med bakgrunn i en risiko- og vesentlighetsvurdering. Dette for at revisjonsressursene settes inn på de områdene av kommunal forvaltning der det er størst behov for forvaltningsrevisjon. På den måten kan forvaltningsrevisjon i størst mulig grad gi effekter i form av organisasjonsmessig læring og utvikling i kommunen.

Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF i samarbeid med Østre Viken kommunerevisjon IKS har utarbeidet en risiko- og vesentlighetsvurdering for Våler kommune, denne legges til grunn for plan for forvaltningsrevisjon 2022-2023

Rolvsøy, 22. november 2021

Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF

¹ Kommunelovens § 23-3, andre ledd, andre punktum

2. Sammendrag

Kontrollutvalgssekretariatet vurderer at det er 3 hovedområder med til sammen 5 områder som skiller seg ut og tilsier middels til høy risiko/vesentlighet (Helse og velferd er ikke vurdert, se kapittel 3.Metode). Disse områdene blir kort fortalt i tabellen under, tabell 1.

Risikofaktor (RF) 1 = i liten grad, 2 = i middels grad, 3 = i stor grad.

Vesentlighetsfaktor (VF) 1 = i liten grad, 2 = i middels grad, 3 = i stor grad.

Kommunalområde/ selskap:	Risiko:	Vesentlighet:	Evt. kommentar:
Stab økonomi, innkjøp og IT	2	3	To områder: - Planlegging og prosjektering av investeringsprosjekter (restanse i inneværende plan) - Offentlige anskaffelser
Oppvekst og kultur	3	3	To områder: - Grunnskole - spesialundervisning (prosjekt i inneværende plan som ikke er påbegynt) - Barnevern
Miljø og teknikk	2	3	Selvkostområdet

Tabell 1.

3. Metode

Sekretariatet har gjennomført en risiko- og vesentlighets vurdering av Våler kommune. For kommuneområdet Helse og velferd har ikke kontrollutvalgssekretariatet gjennomført risiko- og vesentlighetsvurdering. Dette fordi daglig leder i ØKUS er i nær familie med kommunalsjef for området. Derfor trår habilitetskravet i forvaltningslovens § 6b inn, samt § 6, 3. ledd inn, og ØKUS er ikke habile til å gjennomføre en slik vurdering av området. Dette området er derfor ikke omtalt i dette dokumentet. Imidlertid har Østre Viken kommune IKS gjennomført en vurdering for området. Dette ligger som vedlegg 3 til saken.

Hverken kommunelov eller forskrift om kontrollutvalg og revisjon legger føringer på hva en risiko- og vesentlighetsvurdering er, kun at det skal gjennomføres i forkant av behandling av plan for forvaltningsrevisjon. I lovforarbeidene framgår imidlertid at risiko- og vesentlighetsvurderinger innebærer å vurdere på hvilke områder av kommunens virksomhet eller i hvilke selskaper det er risiko for vesentlige avvik, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene vil kunne få (vesentlighet). Det framgår videre at risiko- og vesentlighetsvurderingen er grunnlaget for å vurdere temaer, antall forvaltningsrevisjoner og når de skal utføres.

Fordi hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å identifisere aktuelle områder for forvaltningsrevisjon, er vår vurdering av risiko knyttet til:

- Overholdelse av lover og bestemmelser
- Økonomi
- Produktivitet

- Måloppnåelse

Vesentlighet er vurdert ut fra ulike perspektiver, herunder blant annet:

- Fra et økonomisk perspektiv, vurdert ut fra omfanget av et tjenesteområdes driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter.
- Fra brukernes perspektiv, vurdert ut fra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentligst.
- Fra medarbeidernes perspektiv, vurdert ut fra hva de ulike medarbeiderne innenfor et tjenesteområde anser som vesentligst.
- Fra et samfunns- og miljøperspektiv, vurdert ut fra hva som er vesentligst ved kommunens virksomhet sett i forhold til storsamfunnet og miljøet.

Følgende analyser og vurderinger er gjort i forbindelse med risiko- og vesentlighetsvurderingen:

➤ Spørreundersøkelse:

I arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderingen har vi gjennomført tre Questback/ spørreundersøkelser, en sendt til kommunens administrasjon, en sendt til kommunens folkevalgte, samt en sendt til kommunens kontrollutvalgsmedlemmer.

Samlet ble undersøkelsen til administrasjonen sendt til 7 personer (kommunens ledergruppe), og det var 5 som besvarte undersøkelsen, svarprosenten utgjør 71 %.

Samlet ble undersøkelsen til folkevalgte sendt til 7 personer (formannskapet), og det var 4 som besvarte undersøkelsen, svarprosenten utgjør 57 %.

Samlet ble undersøkelsen til kontrollutvalget sendt til 14 personer og det var 7 som besvarte undersøkelsen, svarprosenten utgjør 50%.

➤ Dokumentanalyse:

Kontrollutvalgssekretariatet har også gjort en dokumentanalyse hvor vi har gjennomgått innspill fra revisjonsplan/revisjonsstrategi, budsjett/ økonomi og handlingsplan, virksomhetenes årsrapport og kommunedirektørens beretning.

➤ KOSTRA-analyse:

Det er også blitt gjort en analyse av KOSTRA-tall fra statistisk sentralbyrå. Tallene er analyser og vurdert opp mot sammenlignbare kommuner i KOSTRA-gruppe 01.

➤ Workshop:

Vi har gjennomført en workshop med kontrollutvalgets medlemmer den 10.06.2021

➤ Andre kilder:

Risiko- og vesentlighetsvurderingen sees også opp mot aktuelle lovendringer, tilbakemeldinger fra revisjonen, tidligere henvendelsessaker, tidligere risiko- og vesentlighetsvurderinger, samt tidligere planer for forvaltningsrevisjon, saker i media og statlige tilsyn.

➤ Samtale/ møte med ordfører og kommunedirektør

Avslutningsvis hadde kontrollutvalgssekretariatet et møte med ordfører og kommunedirektør den 09.11.2021. I dette møtet drøftet vi deres synspunkter på våre foreløpige funn, og de

kom med innspill på hvilke områder i kommunen de mente var viktige å se nærmere på. Kommunedirektør har også kommet med en skriftlig uttalelse til risiko- og vesentlighetsvurderingen, denne ligger i sin helhet i kapittel 7.

Risikofaktor (RF): 1 = i liten grad, 2 = i middels grad, 3 = i stor grad.

Vesentlighetsfaktor (VF): 1 = i liten grad, 2 = i middels grad, 3 = i stor grad.

4. Risiko- og vesentlighetsvurdering per seksjon:

Våler kommune er administrativt organisert med tre beslutningsnivåer; kommunedirektør, kommunal-/stabssjefer og virksomhetsledere. Delkapitlene under gir en oversikt over eventuelle funn og risiko- og vesentlighetsvurdering for hver enkelt seksjon.

Organisasjonskart:

2

4.1 Stab økonomi, innkjøp og IT

Oppgaver som inngår i staben er administrativ ledelse og koordinering av etatene, interkommunalt samarbeid, innkjøp, sekretariat og regnskapsførsel for legater, økonomiforvaltning som budsjett, regnskap, finansforvaltning, fakturering, innfordring, eiendomsskatt, kommunens innovasjon og utviklingsarbeid og IT og digitalisering.

I budsjett for 2021 beskriver kommunedirektør en økonomisk krevende situasjon og et stramt budsjett. Behov for investeringer, særlig innenfor IKT og digitalisering, økende gjeld i

² <https://www.valer-of.kommune.no/organisasjon/organisasjonskart>

forhold til renovering og oppgradering av kommunens bygningsmasse og at det må regnes med lavere driftsrammer de kommende årene påvirker budsjettet.

Budsjettet beskriver at det er gjennomført en omstrukturering av stabene og kommunalområdene med virkning 01.01.2021, blant annet med mål om bedre internkontroll, større grad av tverrfaglighet og en tydelig lederstruktur med vekt på fag, økonomi og personalforvaltning. Stabene er dermed redusert fra 4 til 2 staber og toppledelsen blir samlokalisert.

Budsjettet beretter om arbeid med å bygge nye strukturer i økonomisystemet: «Det er viktig å isolere selvkostregnskapet slik at det ikke blir en del av driftsbudsjettet. I tillegg så skal det vedtatte økonomi- og finansreglementet implementeres i organisasjonen.».

Når det gjelder innkjøp beskrives et uutnyttet potensiale knyttet til anskaffelser og oppfølging av avtaler. Kapasitet og kompetanse, strategisk satsing på anskaffelser og oppmerksomhet på innkjøpets betydning er nøkkelord. Videre satses det på kontinuerlig forbedring og fornying innenfor IT. Blant annet har det vært en gjennomgang av lisensiering, utstyr, rutiner og rammeavtaler.

Årsberetningen 2020 viser at driftsutgiftene økte mer enn driftsinntektene. Driftsutgiftene viser at det er brukt ca. 8 millioner kroner mer enn justert budsjett. Hovedårsaken oppgis å være pandemien som medførte ekstrakostnader utover det som ble kompensert fra staten på ca. 7,7 mill. Netto driftsresultat ble minus 14,9 mill.

Det påpekes i budsjettet at kommunen står overfor stor gjeldsøkning blant annet grunnet mindre statlige overføringer og bygging av ny barneskole og ungdomsskole på Kirkebygden.

Folketallet i kommunen anslås å stige fra 5800 i dag til 7000 innbyggere i 2030. Særlig er det en økning i gruppen 6-15 år. Antall fødte per 1000 innbyggere, registrert arbeidsledige i prosent og andel innvandrerbefolkning ligger noe høyere enn gjennomsnittet i sammenlignbare kommuner³.

Ved revisjon av årsregnskap for 2020 mottok kommunen revisjonsbrev nr. 2/2021 med kommentarer til forhold som angår manglende rapportering av finansforvaltningen og avvik mellom registrerte og innberettede lønnsutgifter (skjema RF 1022). Etterlevelserevisjon datert 26.05.2021 har kontrollert om kommunen har dokumentert anskaffelser ved å føre anskaffelsesprotokoller i henhold til forskrift om offentlig anskaffelser. Revisjonen konkluderer følgende: «Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis mener vi at Våler kommune ikke har etterlevd § 10-5 i forskrift om offentlige anskaffelser.»

Kommunedirektørens tilbakemelding er som følger:

- «Rapportering om finansforvaltning: Våler kommune har endret sine rutiner og vil heretter rapportere til kommunestyret minst 2 ganger i året om forvaltningen av finansielle midler og gjeld.
- Skjema RF 1022 Lønns- og pensjonskostnader: Våler kommune har innført nye rutiner slik at det gjennomføres avstemming av regnskapet løpende.
- Anskaffelse i etterlevelserekontrollen: Våler kommune har rutiner for å føre protokoll for gjennomføring av anskaffelsene. Denne rutinen er nå skjerpet inn slik at alle skal føre protokoll ved gjennomføring av anskaffelser.»

³ [KOSTRA Befolkningsprofil Våler - SSB](#) , datert 15.06.2021 (hentet 11.08.2021)

Spørreundersøkelsen viser at administrasjonen trekker fram offentlige innkjøp, personvern og IT-sikkerhet som risikoområder i kommunen. Administrasjonen og de folkevalgte opplyser i spørreundersøkelsen at de i middels grad opplever at kommunen har rutiner som sikrer god økonomistyring.

Regnskapsrevisor har kommet med generelle innspill som gjelder alle kommuner:

- Anskaffelser i kommunen – håndteres i tråd med Lov om offentlige anskaffelser? Rutiner, håndtering og internkontroll både for enkeltanskaffelser og rammeavtaler?
- Selvkost – håndteres etter ny forskrift og veileder?
- Internkontroll – hvordan overholdes kravene i kommuneloven til kommunedirektør
- Styring av investeringsprosjekter
- Vedlikeholdsetterslep på bygningsmassen

Videre påpeker regnskapsrevisor anskaffelser spesielt for kommunen. Dette på bakgrunn av revisjonsbrev og uttalelse til etterlevelseskontroll.

I 2020 ble det gjennomført en forvaltningsrevisjon av «IT-sikkerhet og personvern». Rapporten ga kommunen ni anbefalinger som er vedtatt av kommunestyret i 2021.

I gjeldende plan for forvaltningsrevisjon ligger «Prosjektering og planlegging av investeringsprosjekter» som nummer 2 (restanseprosjekt). Dette prosjektet blir ikke gjennomført i gjeldende planperiode.

I møte med ordfører og kommunedirektør fortalte kommunedirektør at kommunen har en vekst i aldersgruppen 20-60 år, men ingen stor vekst i gruppen over 70 år. Dette er gunstig for kommunens økonomi.

Når det gjelder investeringsprosjekter la kommunedirektør til at offentlige anskaffelser generelt kunne være et nyttig område å se nærmere på.

Kommunedirektør fortalte at kommunen nå er i forhandlinger med Ikomm⁴ og skybaserte løsninger. Digitalisering, informasjonssikkerhet og personvern er alltid et aktuelt område.

Sekretariatets vurderinger og konklusjon:

Sekretariatet vurderer at det ligger risiko knyttet til økt folketall og økende gjeldsgrad sammen med drift av kommunens tjenestetilbud innenfor gjeldende lovverk og bestemmelser. Planlegging og prosjektering av investeringsprosjekter vurderes vesentlig for kommunens økonomi og tjenestetilbud. Forvaltningsrevisjonsprosjekt på området blir ikke gjennomført i inneværende plan og bør vurderes på nytt i ny plan.

Sekretariatet vurderer risiko på området for offentlige anskaffelser på bakgrunn av innspill fra regnskapsrevisor og revisjonsbrev på området. Imidlertid er risikoen kjent for kommunen som har endret sine rutiner. På generelt grunnlag er det likevel vesentlig både for kommunens økonomi og for innbyggernes tillit at lov og forskrift overholdes.

Videre vurderer sekretariatet at området knyttet til digitalisering og hensyn til informasjonssikkerhet og personvern innehar risiko, særlig i forhold til oppfyllelse av personopplysningsloven og trusselen når det gjelder datakriminalitet. Kommunen er i forhandlinger med Ikomm i forhold til skybaserte løsninger. Vesentlighetsområdet blir derimot mindre på bakgrunn av nylig gjennomført forvaltningsrevisjon på området og oppfølging av denne i kommende periode.

⁴ Ikomm er en digitaliseringspartner som leverer tjenester til det private og offentlige. <https://www.ikomm.no/>

Risiko og vesentlighetsvurdering på området økonomi, innkjøp og IT er: **RF 2 / VF2**

4.2 Stab HR og administrasjon (HRA)

Stabens viktigste områder er sak/arkiv, lønn og tariff, lov og avtaleverk innenfor personalforvaltning, fraværsadministrasjon, arbeidstidsordninger, personalsaker, HMS, inkluderende arbeidsliv, sentralbord og politisk møtesekretariat

Av fokusområder kan nevnes internkontroll, kompetanseutvikling, rekruttering og organisasjons-/lederutvikling. I tillegg er digitalisering av HR området en prioritert oppgave.

I budsjett for 2021 er digitalisering av prosesser prioritert, i 2021 skal VismaTid⁵ implementeres. For 2020 er det innført Visma Flyt i skolene og Visma Ressursstyring er videreutviklet i virksomhet Helse og Velferd. Disse skal samordnes mot det sentrale Visma HRM⁶, som kobler sammen data fra de nevnte systemer.

Digitalt sentralbord ble etablert i 2020 og elektronisk sak-arkivsystem skal implementeres i 2021.

Årsberetningen for 2020 beretter om at kommunen har igangsatt arbeidet med å oppdatere sentrale rutiner, prosedyrer og reglement. Blant annet skal etisk reglement opp til ny gjennomgang i 2021. I 2020 ble kommunal planstrategi for 2020-2024 utarbeidet og vedtatt. Kommunen opplyser at det er utarbeidet rutiner for varsling og at «Simployer» brukes som avvikssystem hvor de ansatte melder inn avvik.

Spørreundersøkelsen viser at det oppleves risiko både hos de folkevalgte og hos administrasjonen knyttet til internkontrollsystemer og antikorrupsjonsplaner og tiltak. Noen av de spurte fra administrasjonen trekker fram internkontroll som et risikoområde generelt, og et manglende helhetlig kvalitetssikringssystem spesielt.

Regnskapsrevisor kom med innspill generelt for alle kommuner på området for internkontroll og hvordan kravene i kommuneloven til kommunedirektør overholdes.

Det er **tidligere gjennomført forvaltningsrevisjon** «Oppfølging av politiske vedtak» 2016, «Tiltak og rutiner for forebygging og oppfølging av sykefravær» 2019 og «Overordnet Internkontroll» 2021.

I møte med ordfører og kommunedirektør var kommunedirektør interessert i oppfølging i forhold til internkontroll og nytt elektronisk system som skal etableres.

Sekretariatets vurderinger og konklusjon:

Kommuneloven §25-1 pålegger kommunen å ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Dette innebærer blant annet å beskrive virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering, ha nødvendige rutiner og prosedyrer, avdekke og følge opp risikoområder og dokumentere og evaluere internkontrollen.

⁵ Elektronisk time- og fraværsregistreringssystem

⁶ HMR - Human Resource Management, Ledelse av menneskelige ressurser
(<https://no.wikipedia.org/wiki/HRM>)

Sekretariatet vurderer at det er risiko knyttet til internkontroll og internkontrollsystemer. Risikoen er kjent for kommunen som nylig har behandlet en forvaltningsrevisjon på området og skal følge opp fire anbefalinger som handler om systematisering, etablering av rutiner og oppfølging og evaluering av disse. Det skal leveres en oppfølgingsrapport fra revisjonen høsten 2022.

Foreløpig risiko og vesentlighetsvurdering på området HR og administrasjon er: **RF 2 / VF 2**

4.3 Seksjon oppvekst og kultur

Seksjon oppvekst og kultur har driftsansvar for kommunal grunnskole- og voksenopplæring, kommunale barnehager, kulturtilbud og barnevernstjenester.

Budsjett for 2021 beretter om drift preget av koronasituasjonen. Fysisk stengte barnehager og skoler har ført til digital undervisning, men med tilrettelegging for sårbare barn. Ved innføringen av digitale systemer er det etablert ulike lisens- og leasingavtaler: «Noen av lisensavtalene er ikke i bruk eller kun i bruk av få. Vi vil gjennomgå lisensavtalene og si opp lisenser som ikke er av stor nok nytte for virksomhetene og seksjonen.»

Kommunen inngikk i 2020 et samarbeid med Råde kommune om PPT⁷ Råde og Våler: «Våler kommune har nå tre PP-rådgivere og deler utgifter til ledelse og administrasjon med Råde kommune. Dette vil medføre en økt utgift for Våler kommune med virkning fra 1. mai 2020.»

Barnevernstjenesten beretter om en betydelig økning av akuttvedtak (fra 2 til 6). I koronaperioden har det også vært en økning av bekymringsmeldinger og en underbemannet situasjon.

Budsjettet beskriver at det vil være nødvendig å redusere antallet ansatte i skolen da lærertettheten er for høy. Ledelsen både i skole og barnehage skal styrkes.

Årsberetning 2020 viser et regnskap for seksjonen med et merforbruk på 3,6 millioner. I bevilgningsoversikt drift utgjør differansen mellom regnskap og justert budsjett 2,2% i merforbruk. Årsberetningen viser at utgifter til private barnehager og skoleskyss utgjør et merforbruk på 2,0 mill. Økte lønnskostnader ved Kirkebygden skole utgjør 2,0 millioner og barnevernstjenesten hadde et merforbruk på 1,9 millioner.

Årsberetningen beskriver at pandemien har preget seksjonen, men at både skoler, barnehager og SFO hadde et tilbud til de sårbare barna og til barn med foreldre i kritiske samfunnsfunksjoner. Flere planlagte kulturarrangementer er avlyst grunnet pandemien. Det er inngått et tverrfaglig samarbeid mellom barnehage, skole, helse og barnevern kalt «Tidlig identifisering og oppfølging av utsatte barn» (TIO) sommeren 2020. TIO er en helhetlig, tverrsektoriell modell for å styrke tidlig tverrfaglig innsats og oppfølging av utsatte barn. Finansieres av Buffdir.

Årsberetning 2020 forteller at elevtallet i Våler kommune stiger noe hvert år, noe som gir utfordringer knyttet til areal og antall elever per trinn. IKT har vært satsningsområde de siste årene og årsberetningen beskriver en godt rustet skole knyttet til digital hjemmeundervisning. Vålerskolen jobber med kompetanseheving på området lesing på digitale flater for 1.-4. trinn.

⁷ PPT – Pedagogisk psykologisk tjeneste

I spørreundersøkelsen svarer de folkevalgte at de i middels til stor grad opplever at den enkelte elev blir ivaretatt i kommunen.

For barnehage viser spørreundersøkelsen at mange av de folkevalgte ikke vet om det er en hensiktsmessig bemanning av pedagoger i kommunens barnehager (25% fra formannskapet og 57,1% fra kontrollutvalget).

De folkevalgte svarer at de i middels grad opplever at det er gode tjenestetilbud i kommunen knyttet til barnevern. Nærmere 43% av besvarelsene fra formannskapet svarer «vet ikke» på om barnevernstilbudet i kommunen er godt.

KOSTRA nøkkeltall for grunnskole viser at dobbelt så mange elever får særskilt norskopplæring sammenlignet med kostragruppen. Elever som får spesialundervisning ligger noe lavere enn kostragruppen. Elever på mestringsnivå 3-5 i nasjonale prøver i lesing og regning for 8.trinn ligger noe lavere enn gjennomsnittet. Gjennomsnittlig grunnskolepoeng ligger imidlertid likt som kostragruppen.

Kostra nøkkeltall for barnehage viser at andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning ligger noe lavere enn gjennomsnittet i kostragruppen. Tallene viser at barn i barnehage som får spesialpedagogisk hjelp ligger lavere enn kostragruppen.

Når det gjelder barnevern har kommunen en høyere prosentandel barn med melding enn kostragruppen. Det samme gjelder barn med undersøking. Barn med barnevernstiltak ligger noe lavere. Antall barn med undersøking eller tiltak pr årsverk ligger på 34,3 mot 17,8 i kostragruppen. 27% av sakene overstiger 3 måneders behandlingstid.

Den 8.april 2020 brant Våler ungdomsskole ned og kommunestyret vedtok 22. april 2021 at ungdomsskolen skulle etableres midlertidig i innleide brakker på grusbanen på Våk. Kommunestyret vedtok 17.06.2021 konseptplan for ny Kirkebygden barneskole og Våler ungdomsskole.

I kontrollutvalgets workshop ble ulike områder knyttet til pandemien diskutert, som skole, læringsutbytte, de ansattes situasjon og pandemiens virkning på sårbare grupper. Det ble også diskutert om ipad var gunstig for elevene.

Lovendringer:

- Barnevernsreformen 2022 - gir kommunene et større faglig og økonomisk ansvar
- Fagfornyelsen 2020 – nye læreplaner (del av kunnskapsløftet)
- Barnehageloven 2021 – handler om internkontroll, det psykososiale barnehagemiljøet, krav om likebehandling og uavhengighet av kommunale og private barnehager og statlig tilsyn med økonomiske forhold i private barnehager

Tidligere forvaltningsrevisjoner på området:

- «Barnevernets rammevilkår» 2012
- «Fosterhjem» 2016 (oppfølgingsrapport behandlet i kommunestyret i juni 2020)

Statlige tilsyn:

Statsforvalteren gjennomførte et landsomfattende tilsyn med barneverntjenesten i Våler kommune i september 2020. Konklusjonen er som følger: «Tilsynet har vist at Våler

kommune gjennom sin styring og ledelse ikke sikrer en forsvarlig planlegging og gjennomføring av undersøkelser, herunder:

- barnets situasjon og behov for hjelp kartlegges ikke grundig nok
- barnets rett til medvirkning blir ikke tilstrekkelig ivaretatt
- det gjøres ikke en samlet avsluttende vurdering av alle relevante forhold til slutt i undersøkelsen

Dette er lovbrudd på: bvl. §§ 1-4, 4-3, 1-6 og fvl. § 17. Videre er dette et brudd på bvl. § 2-1 og forskrift om internkontroll § 4»

I **plan for forvaltningsrevisjon for 2021** er «Grunnskole» vedtatt av kommunestyret som prioritet 1. Prosjektet er per dags dato ikke påbegynt og det må tas stilling til om dette prosjektet skal påbegynnes i høst og/eller være med i ny plan.

I **møte med ordfører og kommunedirektør** vurderer kommunedirektør skole og spesialundervisning som et meget aktuelt tema. Ordfører forteller at det var flertall i kommunestyret for å heve skoleområdet til første prioritet da innværende plan ble behandlet.

Kommunedirektør anser også barnevern som aktuelt på bakgrunn av kostnadsøkning og en økning i antall barnevernssaker. Trenden er per i dag nedadgående. Årsaken til økningen er usikker, det kan være knyttet til pandemien, men ikke nødvendigvis. Det er relativt nylig ansatt ny barnevernsleder. Kommunedirektør forteller at det statlige tilsynet nå er lukket og at kommunen har lagt om rutiner i forhold til saksbehandling.

Sekretariatets vurderinger og konklusjon:

Sekretariatet vurderer at barnehageområdet generelt vil inneholde risiko og vesentlighet for enkeltbarns muligheter for utvikling dersom det oppstår avvik og lovbrudd på området. Det framkommer ikke av innhentede opplysninger noe som øker risikoen spesielt for Våler kommune.

Sekretariatet vurderer at **skoleområdet** inneholder risiko og vesentlighet for kommunen og innbyggerne. Det er et økende antall elever i skolen, det er en høy andel elever med særskilt norskundervisning og det er behov for å redusere antall ansatte i skolen. Kommunens ungdomsskole brant ned våren 2021 og elevene er etablert i midlertidige lokaler på Våk. Videre skal det bygges ny skole på Kirkebygden. Omstillingsprosesser medfører generelt risiko, og kan være vesentlig for enkeltbarns helse, utvikling og utdanningsmuligheter. Videre utgjør området en stor andel av kommunens budsjett. Kommunedirektør ser også risiko på området og vurderer spesialundervisning som et viktig område. Grunnskole ligger som prosjekt i nåværende plan, men er ikke påbegynt. Sekretariatet vurderer høy risiko og vesentlighet på området.

Sekretariatet vurderer risiko på **barnevernsområdet**. Faktorer som økende antall bekymringsmeldinger, økning i akuttvedtak, høy prosentandel med melding og undersøkelse sammenlignet med kostrgruppen og at behandlingstiden overstiges i en del av sakene gjør at området er vesentlig både for enkeltpersoners helse og utvikling og for de ansattes arbeidsmiljø. Videre er det vesentlig for kommunens overholdelse av lovverk. Området er også vesentlig grunnet risiko for oppreisningssaker hvis avvik oppstår. På bakgrunn av statlig tilsyn i 2020 anses risikoen kjent for kommunen. Kommunedirektør anser også barnevern som et relevant område. Det skal innføres ny barnevernsreform i 2022, dette kan også ses som en risiko, da kommunen vil få et større faglig og økonomisk ansvar. Sekretariatet vurderer at det kan være hensiktsmessig å eventuelt vurdere revisjon av området sent i

planen slik at kommunen kan arbeide med pålegg fra statsforvalteren og få tid til å etablere ny barnevernsreform.

Risiko og vesentlighetsvurdering på området oppvekst og kultur: **RF 3 / VF 3**

4.4 Seksjon helse og velferd

Utarbeidet av Østre Viken Kommunerevisjon IKS. Se vedlegg 3 til saken.

4.5 Seksjon miljø og teknikk

Kommunen beskriver seksjonens viktigste ansvarsområder som skog og jordbruk, forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg, veier og plasser, kummer og avløpsledninger, renhold kommunale bygg, vannforsyning, natur og friluftsliv, viltforvaltning, renovasjon, byggesak og geodata.

Budsjett for 2021 beskriver et arbeid med å ta igjen vedlikeholdsetterslep på kommunens belysning, bygg og eiendom og veier: «Det er satt av investeringsmidler til å gjennomføre de nødvendige rehabiliteringene av bygg/vei og nyinvestering i ny teknologi på kommunens belysning. Dette er et program som ble startet i 2020 og vil videreføres fremover i økonomiplanperioden». Videre påpekes viktigheten av en god infrastrukturutvikling tilpasset kommunens befolkningsvekst.

Budsjettet beskrev at det arbeides med å utarbeide en helhetlig ROS-analyse⁸. Denne ble vedtatt i kommunestyret 16.09.2021, sak 42/21.

For 2021 er det planlagt å investere for rundt 3 millioner kroner i miljø og teknikk, blant annet til rehabilitering av veier, bruer og kommunale bygg.

For bygging av ny Kirkebygden skole legges det opp til en total kostnadsramme på 400 millioner kroner.

Når det gjelder selvkostområdet beskrives det en løpende oppgradering av kommunens avløpsrør, kummer og pumpestasjoner. Det er budsjettet med 6,1 millioner kroner til rehabilitering av avløpsnettet for 2021. Det skal gjøres en politisk vurdering av Svinndal renseanlegg i løpet av 2021.

Årsberetning 2020 beskriver gode resultater der det er gjennomført strømperehabilitering av betongrør. Det berettes om problemer med fremmedvann i avløpsanleggene. Det registrert rundt 400 ulike renseanlegg i kommunen der det viser seg at mange av disse ikke tilfredsstiller rensekrav.

Når det gjelder investeringer er Energispareprosjektet (EPC) 100 % fullført ved utgangen av 2020: «Det pågår for tiden diskusjoner vedrørende kostnader for deler av prosjektet. Det endelige sluttoppgjøret er derfor ikke avklart.»

Det berettes at kommunen har tatt i bruk «Varsling 24» for å kunne varsle innbyggerne effektivt ved for eksempel vedlikeholdsarbeid på ledningsnett, vei, koronarelaterte meldinger og beredskap.

⁸ ROS – Risiko- og sårbarhetsanalyse

Bevilgningsoversikt drift viser at området Miljø og teknikk har et mindreforbruk på rundt 2,7 millioner kroner.

I spørreundersøkelsen svarer en respondent fra de folkevalgte at det oppleves lav styring fra kommunen når det gjelder boligbyggingen og forhold knyttet til vei-, vann- og kloakk-kapasitet. Spørreundersøkelsen viser videre at virksomhetslederne i liten til middels grad opplever at det er utarbeidet planer for nærings- og konjunkturutvikling, som antas å ha betydning for kommunen. 20% svarer «vet ikke».

Kostra-analyser viser at kommunen har en høyere saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist enn gjennomsnittet, men ligger likevel innenfor 12 uker (70 dager). For byggesaker med 3 ukers frist ligger kommunen en god del lavere enn gjennomsnittet med 12 dagers behandlingstid. Kommunen har kun behandlet 3 slike søknader i 2020.

Regnskapsrevisor har kommet med innspill generelt for alle kommuner som gjelder om selvkostområdet håndteres etter ny forskrift og veileder og innspill som angår vedlikeholdsetterslep på bygningsmassen.

Selvkostforskriften kom ny i 2019 med virkning fra 01.01.2020. Forskriften utfyller bestemmelsene i kommuneloven § 15-1 om beregning av selvkost. Videre kom veileder til selvkostforskriften høsten 2020.

Annet:

Vannforsyningen i Våler kommune ble løftet fram i forbindelse med brannen ved Våler ungdomsskole og Moss Avis skrev noen uker etter brannen om utilstrekkelig vanntilførsel og vansker knyttet til slukningsarbeidet. Problemet skal ha vært kjent over tid. Det beskrives i budsjettet at arbeidet med brannvann og vannforsyning til kommunale bygg, samt eksisterende og nye boligfelt intensiveres og prioriteres.

Våler vannverk inngikk i april 2021 en intensjonsavtale med Våler kommune der det tas sikte på at Våler kommune overtar driftsansvaret så raskt som mulig og at selskapet legges ned innen 31.12.2021. Kommunestyret tok saken til orientering 06.05.2021, sak 25/21.

I 2011 ble det gjennomført en forvaltningsrevisjon av vedlikehold av kommunale eiendommer.

I møte med ordfører og kommunedirektør informerte kommunedirektør om at det er mye som gjøres i forhold til vann og vannverket. Kommunedirektør forteller at de har god oversikt og kontroll på arbeidet. For Svinndal renseanlegg skal det igangsettes et forprosjekt for å se på løsninger. Selvkost er videre et komplisert område og kommunedirektør er åpen for at det gjerne kan gås gjennom på generelt grunnlag.

Sekretariatets vurderinger og konklusjon:

Sekretariatet vurderer at det er risiko på området for vann og avløp. Dette på bakgrunn av manglende brannvann, problemer med overvann og utilstrekkelig rensing ved private renseanlegg. Dette kan få konsekvenser både for innbyggerne og for miljøet. Kommunens infrastruktur er vesentlig for å overholde lov og forskrifter på området og blant annet sikre innbyggerne rent vann. Området er finansiert av selvkost og vil nå omfatte kommunal drift av både vann og avløp. Risikoen anses kjent for kommunen, men det kan likevel være vesentlig for innbyggernes tillit til kommunen å få en revisjon på området. Kommunedirektør informerer om god kontroll og oversikt i forhold til vann og avløp, men ser risiko ved selvkostområdet

generelt. Sekretariatet vurderer at selvkostområdet også innehar risiko i forhold til ny forskrift og veileder.

Risiko- og vesentlighet på området: RF: 2 / VF: 3

5. Covid-19

Generelt har Covid -19 situasjonen hatt innvirkning på alle områder. Nasjonalt har flere kontrollutvalg ønsket at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjonen av kommunens håndtering av Covid19-pandemien. Pandemien har påvirket de fleste kommunale områder i stor eller mindre grad. Det kan være ulik tilnærming til hva det er ønskelig en forvaltningsrevisjon skal innebære. Fokuset nasjonalt har vært sett opp mot beredskapsplan, ettervirkninger psykisk helse/ levekår, utsatte barn og ungdom og økonomiske konsekvenser.

Folkehelseloven (2011) § 28, 2. ledd, pålegger kommunen å utarbeide en beredskapsplan for sine oppgaver etter lovens kapittel 3 og i samsvar med helseberedskapsloven kapittel 2. Covid-19-pandemien har ført til et økt fokus på krise- og beredskapsplaner i samfunnet.

I spørreundersøkelsen svarer de folkevalgte at de i middels til stor grad opplever at kommunen har utarbeidet gode krise- og beredskapsplaner, men at de i liten grad har vært med på arbeid med risiko- og sårbarhetsanalyser i kommunen. Administrasjonen svarer at de i middels til stor grad er kjent med lovverk i forbindelse med krise- og beredskapsplaner.

I kontrollutvalgets workshop i forbindelse med risiko- og vesentlighetsvurdering knyttet til plan for forvaltningsrevisjon, 9.juni 2021, ble pandemiens beredskap, håndtering og virkning diskutert, særlig når det gjelder sårbare grupper.

I møte med ordfører og kommunedirektør fortalte kommunedirektør at beredskapen ble økt med mer enn det staten kompenserte i begynnelsen av pandemien. Dette fordi det var vanskelig å vite omfanget og utfallet av pandemien. Kommunedirektør er åpen for evaluering på området, særlig i forhold til barn, unge og eldre.

Sekretariatets vurderinger og konklusjon:

Sekretariatet er ikke kjent med at det er spesielle utfordringer som gjelder for Våler kommune i denne sammenheng. Det kan likevel være hensiktsmessig å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt sett opp mot Covid19-situasjonen, ikke minst for å kunne ha en evaluering og lære hvis det oppstår lignende situasjoner i fremtiden.

Foreløpig risiko- og vesentlighetsvurdering på området er: RF: 2 / VF: 2

6. Selskaper

I kommunal sektor er det blitt mer og mer vanlig å organisere deler av tjenesteproduksjonen i fristilte selskap, foretak, stiftelser og lignende. I ØKUS sitt forslag til plan for eierskapskontroll for perioden 2022-2023 framkommer det at «selskapsorganisering kan gi styringsmessige utfordringer for kommunestyret som er den øverste beslutningstaker. I tillegg reiser det

spørsmål i forhold til tilsyn og kontroll med denne type organisering av virksomheten. Det faktum at en oppgave som tidligere lå innenfor forvaltningen er organisert inn i et utenforliggende selskap, bør ikke i seg selv føre til mindre tilsyn og oppfølging av kontroll- og tilsynsorganet i kommunen. Tvert om, det kan være nødvendig med en økning i oppfølging og koordinering da den ligger utenfor det tradisjonelle forvaltningsorganet.» Planen skal behandles i kontrollutvalgets siste møte i 2021.

I møte med ordfører og kommunedirektør kom den ingen innspill på området. Dersom det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon i et selskap er det hensiktsmessig å samarbeide med andre kommuner som har eierskap i selskapet. Dette grunnet Våler kommunes lave eierandel.

Sekretariatets vurderinger og konklusjon:

Sekretariatet har ikke funnet grunnlag til å foreta en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av selskapene hvor kommunen har medeierskap. Sekretariatet har heller ikke vurdert at det foreligger noe behov for forvaltningsrevisjon av selskapene. Det vil foreligge en plan for eierskapskontroll for perioden 2022-2023 i begynnelsen av året 2022. I forrige planperiode (2017-2020) har det blitt gjennomført eierskapskontroll av Mossregionens Næringsutvikling AS, Krisesenteret i Moss IKS og Personalpartner AS (2021).

Risiko og vesentlighetsvurdering på området er: **RF: 1/ VF:2**

7. Kommunedirektørens uttalelse

Rådmann har gitt sin uttalelse til denne risiko- og vesentlighetsvurderingen vurdert av ØKUS KOF i e-post datert 22. november 2021.

Uttalelsen er sakset ut og ligger i sin helhet nedenfor:

Vi har ikke noe å bemerke i forhold til utsendt høringsutkast

Med vennlig hilsen

Ivar Nævra

Kommunedirektør

Telefon: +47 99445040

Risiko og vesentlighetsvurdering – kommunalområde Helse og velferd i Våler kommune

Mandat og metode for gjennomføring av risiko- og vesentlighetsvurderingen

Revisjonen har fått i oppdrag av Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderingen for kommunalområdet Helse og velferd i Våler kommune. Vi har basert vår vurdering av risiko på faktaopplysninger samlet inn gjennom spørreundersøkelse til kontrollutvalg, formannskap og administrasjonen i kommunen, analyse av informasjon fra blant annet årsberetning og årsregnskap for 2020, budsjett/handlingsprogram og tertialrapporter for 2021, nøkkeltall fra KOSTRA og erfaringer fra tidligere gjennomførte revisjoner. Kommune-lovens § 25-5 fastslår følgende: «I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken». Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er tilsendt kommunedirektøren, revisjonen har imidlertid ikke mottatt noen uttalelse innen oppsatt frist.

Kommunalområdets organisering og økonomi

Ifølge årsmeldingen og kommunens nettside har seksjon Helse og velferd driftsansvar for et bredt sett med kommunale tjenester knyttet til blant annet pleie og omsorg, kommunale helsetjenester, kommunale bofelleskap, psykisk helse og rus, flyktning- og integreringsarbeid, tildeling av tjenester, NAV-tjenester med mer.

I regnskap for 2020 viser bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 et merforbruk for kommunalområdet på 3 256 398 (2,6 %). I kvartalsrapport per 31.08.2021 vises det til at seksjon for Helse og velferd så langt har et merforbruk på 9,1 mill. Ifølge rapporten skyldes dette i hovedsak merutgifter til koronapandemien på 5,4 mill. og periodiseringsavvik, det vises også til at årsprognosen viser tilnærmet budsjettbalanse når virkningen av foreslått budsjettendring er vedtatt (jf. sak 49/21 i kommunestyret).

Våler er en av de kommunene i Norge som ifølge SSB vil få den største framskrevne befolkningsveksten frem til 2050 målt i prosent¹ (44,8 prosent i perioden 2020-2050, 2 572 personer). I samme periode viser den framskrevne veksten for gruppen 67 år og eldre i Våler kommune en økning på 152 % (1110 personer)². En høy befolkningsvekst generelt og særlig innen de eldre befolkningsgruppene indikerer at presset på kommunale helse- og omsorgstjenester vil komme til å øke fremover.

Datagrunnlag

Årsberetningen beskriver at seksjon Helse og velferd har arbeidet intenst med å bekjempe koronapandemien i 2020, noe som også har medført at andre oppgaver har blitt satt på vent. I alle ledd beskrives det utfordringer knyttet til blant annet gjennomføringer av aktiviteter, arbeid i kohorter og ukentlig koronatesting av medarbeidere. Lederne i Helse og velferd opplever mye arbeid med å planlegge for nye

¹ <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/voksende-byer-og-aldrende-bygder> (11.11.21)

² Statistikkbanken SSB

turnuser, oppfølging av medarbeidere, bestille smittevernutstyr, rapporteringer og møter i tillegg til øvrig drift. Kommuneoverlegen har vært frikjøpt fra andre oppgaver, og arbeidet 100 % som smittevernlege fra mars 2020 og ut året. Fastlegene har bistått inn, som vikarer på sykehjem og helsestasjon, og som tilkallingsvakter for sykehjemmet.

Ved tjenesten for psykisk helse og rus meldes det om et jevnt tilslag av nye brukere, og at mange opplever økt ensomhet som følge av pandemien. Formålet til tjenestene innenfor psykisk helse og rus er ifølge kommunens nettside å «Fremme helse og gi hjelp til å mestre livet for personer som opplever funksjonstap på grunn av psykiske plager eller rusproblemer». I årsberetningen meldes det også om at de ansatte på Bergskrenten bofelleskap daglig står i situasjoner som kan være utfordrende, og at det har vært avholdt kurs i håndtering av vold og trusler for alle ansatte. Dette kurset har også ansatte i NAV og Psykisk helseteam gjennomført. Videre beskrives det i årsberetningen at det som en følge av koronapandemien ikke har vært dagsenter lavterskeltilbud siden mars i 2020. I den akutte fasen var også det lovpålagte dagsentertilbudet til personer med demens nede. Dette opplyser imidlertid kommunen om at kom i gang igjen ganske raskt, og har vært et fullverdig tilbud til de som har behov.

Respondentene som deltok fra formannskapet og kontrollutvalget ga uttrykk for i spørreundersøkelsen at de i gjennomsnitt i middels grad opplevde at kommunen har fokus på overholdelse av lovverk sett opp mot demente. Vedrørende om kommunens hjemmesykepleie fungerte hensiktsmessig, samt om kommunen har tilstrekkelig med sykehjemsplasser, svarte respondentene at de i stor grad opplevde dette. I spørreundersøkelsen ble formannskap og kontrollutvalg også spurt om i hvilken grad de opplever at personer med psykisk utviklingshemming får et hensiktsmessig tilbud, her svarte de i gjennomsnitt mellom middels grad og stor grad.

Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon av kvalitet i sykehjem som ble behandlet i kommunestyret i mai 2020. Her fremkom det at kvaliteten i tjenesten oppleves som god, men at det er et forbedringspotensial knyttet til systemer og rutiner i tjenesten, deriblant system for avvik og for gjennomføring av bruker- og pårørendeundersøkelser. Kommunen opplyser i årsberetningen at systemer for dette ikke kom på plass i løpet av 2020. Kommunestyret og kontrollutvalget har bestilt en oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen, og revisjonen har påbegynt denne høsten 2021.

Utover ovennevnte forvaltningsrevisjon er det, jamfør oversikten i gjeldende plan for forvaltningsrevisjon, ikke gjennomført forvaltningsrevisjoner som spesifikt har omhandlet tjenester som har falt innunder seksjon Helse og velferds ansvarsområde de siste 10 årene.

I Våler kommunes «Handlingsprogram 2021-2024 inkl. økonomiplan 2021-2024 og årsbudsjett 2021» (heretter kalt handlingsprogrammet), fremgår det i budsjett for 2021 at det er vedtatt følgende budsjettavlastende tiltak for seksjon Helse og velferd:

- Helse og velferd: Budsjettet reduseres med 1,5 mill., ved at det reduseres 8 plasser ved sykehjemmet. Dette gjør at en kan redusere med 4 årsverk, hvor 1,5 årsverk overføres til bemanningspool, og 2,5 årsverk kuttes.
- NAV: Økonomisk sosialhjelp reduseres med 0,5 mill.
- Helseteam asylmottak: Budsjettet reduseres med 0,4 mill.

Samtidig er det vedtatt budsjettbelastende tiltak på følgende områder:

- Uloba prisøkning 0,6 mill.
- Legevakt prisøkning 0,5 mill.
- Økt årsverk kjøkken 0,3 mill.

Det ble også vedtatt en investering vedrørende elektronisk medisin håndtering på 1,2 millioner. Kommunen har opplevd svinn i forbindelse med narkotikapreparater, hvorav et av forholdene har blitt politianmeldt.

I handlingsprogrammet beskriver kommunedirektøren at kommunen opplever å ha mange ledige rom på sykehjemmet, og at det på bakgrunn av dette skal reduseres med 8 plasser. En konsekvens av dette vil bli at kommunen tidvis må tåle ventelister på sykehjemsplass (kommunestyret har imidlertid vedtatt i forbindelse med budsjettet at kommunestyret skal holdes orientert hvis det skulle oppstå en situasjon hvor det kan være behov for å åpne for flere plasser, samt at ledige rom foreløpig ikke skal omdisponeres til varig bruk eller bygges om til andre formål). Det er lagt til grunn en reduksjon av bemanningen på grunn av dette med 2,5 årsverk. Disse besparelsene vil imidlertid først komme ved naturlig avgang til stilling og ved de vakante stillingene. Utover kutt i bemanningen overføres 1,5 årsverk til ytterligere styrking av vikarpool. Dette gjøres ved å trekke turnuser ned til et minimum, og heller ha en pool der kommunen kan hente personalet inn der behovet finnes.

Det nevnes også i handlingsprogrammet at årsverk må overføres fra sykehjem til hjemmesykepleie for å demme opp mot redusert kapasitet i sykehjem, og at det etter kommunens oppfatning finnes pasienter i sykehjemmet som kunne ha fungert godt i bemannede omsorgsboliger. Samtidig nevnes det at det er behov for en utredning om bemannede boliger for personer med demens (ifølge rapport 2. tertial 2021 behandlet i kommunestyret 28.10.21 er dette påbegynt). Det pekes også på krevende prosesser med tanke på å realisere nasjonale føringer vedrørende anskaffelse og implementering av velferdsteknologiske løsninger som skal tas i bruk for å avlaste de ordinære tjenestene, og at dette også krever dedikert personell.

Det beskrives også i handlingsprogrammet at alle pasienter innskrevet i hjemmesykepleien skal være kartlagt for ernæringsstatus, som er et lovpålagt, stort og krevende arbeid som må følges opp. Videre beskrives det at undersøkelser viser at tett opp til 50 % av alle pasienter i hjemmesykepleien er underernært eller i risiko for underernæring, og at det med dette følger mye arbeid og krav til oppfølging og dokumentasjon. Kjøkkenet nevnes som et viktig bidrag i dette arbeidet, og at det å få tilpasset og tilstrekkelig mat er vesentlig. Det beskrives også at det er et mål å styrke de hjemmebaserte tjenestene slik at helsehjelpen ytes i pasientens hjem.

I handlingsprogrammet fremkommer det også at Våler kommune mangler boliger tilrettelagt for de mest vanskeligstilte, herunder personer med rusproblematikk. Sosialtjenesteloven § 27 tilsier at sosialtjenesten skal bistå de som av ulike årsaker ikke får leie bolig privat. Det oppgis videre at det her er store mangler spesielt i forhold til der det er aktiv rus, og at det i henhold til boligsosial plan som ble vedtatt av kommunestyret i 2015 er behov for å kjøpe eller bygge en til to boenheter til denne gruppen.

Av nøkkeltallene i KOSTRA (tabell 1 på neste side) vedrørende psykisk helse og rus kan vi se at kommunen generelt har færre vedtak om midlertidige tiltak til rusmisbrukere sammenlignet med KOSTRA-gruppe 1 (sammenlignbare kommuner). Kommunen har færre årsverk per 10 000 innbygger med videreutdanning i psykisk helsearbeid, men høyere andel årsverk med videreutdanning innen rusarbeid sammenlignet med KOSTRA-gruppen. Årsverk med psykiatriske sykepleiere er tilnærmet lik KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet.

Tabell 1 Utvalgte nøkkeltall Psykisk helse og rus	Enhet	Våler	K-gruppe 01	Landet uten Oslo
		2020	2020	2020
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (helse- og omsorg)	antall	5	4,7	4,9
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial)	antall	6,6	8,3	9
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial)	antall	3,9	3,2	3,3
Antall vedtak om midlertidige tiltak til rusmiddelmissbrukere per 10 000 innbyggere 18-66 år	antall	2,7	4	3,7

Psykisk helse er et område det har vært betydelig fokus på i nyere tid på nasjonalt nivå, noe som har ført med seg et større ansvar og kostnader for kommunene, både når det gjelder det forebyggende arbeidet, unges psykiske helse og psykisk helse i tilknytning til rusmisbruk. Sentrale myndigheter har merket seg at mange kommuner rapporterer at psykisk helse er deres største folkehelseutfordring, og at det er mangel på kunnskap om tiltak, verktøy og metoder som kan tas i bruk. Psykisk helse skapes ikke i helsesektoren, og et viktig strategisk mål for regjeringen har derfor vært å sørge for at de sektorer som har de mest sentrale virkemidlene for å fremme psykisk helse også har et eierskap til området. Barnehager, skoler, arbeidsplasser, lokal- og nærmiljø er viktige arenaer for å fremme god psykisk helse og forebygge psykiske helseproblemer³.

Tabell 2 på neste side viser et utvalg KOSTRA-nøkkeltall i tilknytning til kommunale helse- og omsorgstjenester. Her kan vi blant annet se at Våler i 2020 hadde lavere utgifter til kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (ca. 17 % lavere) og et betydelig lavere antall årsverk (ca. 28 % lavere) enn gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 1. Hvor mye en kommune bruker på helse- og omsorgstjenester og hvor midlene benyttes avhenger av befolknings sammensetningen og det reelle behovet for de ulike tjenestene. Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter viser at Våler i noe mindre grad bruker midler til omsorgstjenester enn i sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet. «Årsverk per bruker av omsorgstjenesten» sier noe om hvor mye ressurser kommunen benytter per bruker, her ser vi at Våler ligger noe lavere enn KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet. Kommunen har et høyere antall brukere av hjemmetjenester i gruppen 80 år og over enn resten av landet, samtidig har de også et lavere antall beboere på sykehjem. Det er som hovedregel ønskelig for en kommune at brukere av omsorgstjenester benytter seg av hjemmetjenester så lenge det er hensiktsmessig. Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon ligger ca. 50 % høyere i Våler enn i KOSTRA-gruppe 1. Beboere på sykehjem mottar også flere legetimer enn i sammenlignbare kommuner og landet for øvrig.

Sett ut fra netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten som del av kommunens totale utgifter, koster denne tjenesten marginalt mer enn i sammenlignbare kommuner og landet for øvrig. Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten er vesentlig høyere enn i andre kommuner, som vil si at kommunen setter inn mye ressurser her sett opp mot målgruppens størrelse (innbyggere 0-20 år).

³ <https://www.regjeringen.no/no/tema/helse-og-omsorg/folkehelse/innsikt/psykisk-helse-og-livskvalitet/id2544452/> (11.11.2021)

Tabell 2	Enhet	Våler	K-gruppe 01	Landet uten Oslo
Utvalgte nøkkeltall		2020	2020	2020
Kommunale helse- og omsorgstjenester				
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger	kr	25177	30475	29271
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger	årsverk	238,8	333,7	315,4
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	prosent	27,1	33,8	32,1
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	årsverk	0,41	0,51	0,58
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester	prosent	35,6	32,6	29,2
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem	prosent	8,1	10,4	11,2
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon	kr	6265	4074	4033
Legetimer per uke per beboer i sykehjem	timer	1,07	0,55	0,57
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	prosent	5,8	5,3	5,5
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år	årsverk	82	50,9	45,7

Vurderinger

Kommunalområdet Helse og velferd har som tidligere nevnt ansvar for et bredt sett med kommunale tjenester som strekker seg fra blant annet helsetjenesten og pleie og omsorg til sosialtjenesten og arbeid med psykisk helse og rusproblematikk. Fakta samlet inn fra våre kilder tilsier at det kan eksistere risiko for at feil og uønskede hendelser kan inntreffe og true måloppnåelsen til kommunen. I den forbindelse vil vi særlig trekke frem følgende 3 områder:

Internkontroll i seksjon Helse og velferd

Kommunen melder at de ikke har kommet i mål i 2020 med å følge opp kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon «Kvalitet i sykehjem». Her ble det blant annet avdekket at kommunens kvalitetssystem hadde mangler med hensyn til å inneholde riktig informasjon, og at kommunen ikke hadde på plass et system for bruker- og pårørendemedvirkning. Det er avgjørende å ha en systematisk internkontroll på plass for å avdekke feil og risiko for feil, som igjen er grunnlaget for å iverksette tiltak for å forbedre praksis i de ulike tjenestene. Ut fra dette ville revisjonen isolert sett ha vurdert risikoen for manglende internkontroll som høy ved kommunalområdet Helse og velferd i Våler kommune. Imidlertid anser vi det også som risikoreduserende at kommunestyrets vedtak nå følges opp av kontrollutvalget i forbindelse med forvaltningsrevisjon «Kvalitet i sykehjem». Revisjonen er også kjent med gjennom arbeidet med forvaltningsrevisjonen «Overordnet internkontroll» at kommunens ledelse for tiden har fokus på å utvikle og forbedre internkontrollen i hele kommunen. I forbindelse med behandlingen av denne rapporten har også kommunestyret lagt føringer for arbeidet men internkontroll gjennom sitt vedtak, som igjen skal følges opp av kontrollutvalget om ett års tid.

Ut fra en helhetlig vurdering konkluderer revisjonen med at det finnes en middels risiko for feil og mangler for området internkontroll innenfor seksjon Helse og velferd. Vesentligheten vurderes som høy, blant annet på bakgrunn kommunalrådets størrelse og at tjenestene som ytes i stor grad er viktige opp mot innbyggernes liv og helse. At kommunen har systematiske internkontrolltiltak på plass er viktig for at seksjonen unngår uønskede hendelser og forbedrer tjenestene kontinuerlig.

Pleie og omsorg

Utfordringsbildet innen pleie og omsorgstjenestene er komplekst, i datagrunnlaget fremkommer det at kommunen har lavere kostnader på dette området enn i sammenlignbare kommuner samlet sett, samtidig koster det også mer per oppholdsdøgn i institusjon enn i sammenlignbare kommuner. Det beskrives at det er krevende å sikre at alle som er innskrevet i hjemmesykepleien blir tilstrekkelig kartlagt med hensyn til ernæring. Dette arbeidet oppfatter revisjonen som svært viktig for å ivareta brukernes behov for tilstrekkelig og tilpasset mat, og unngå uheldige hendelser som følge av underernæring.

Det er også behov for å følge opp sentrale føringer vedrørende innføring av velferdsteknologiske løsninger på dette området, ikke minst er dette viktig for å demme opp for den økende andelen eldre i samfunnet som nå og fremover vil legge stort press på offentlige tjenester. I en slik sammenheng vil det også være viktig å styrke de hjemmebaserte tjenestene slik at helsehjelpen ytes i pasientens hjem. En slik utvikling vil også bety at kvaliteten og effektiviteten i de hjemmebaserte tjenestene i økende grad vil være viktig for brukernes liv og helse og kommunens økonomi.

Et risikoreduserende element i sammenheng med pleie og omsorg er at det i forbindelse med forvaltningsrevisjon «Kvalitet i sykehjem» ble konkludert med at tjenestene som ble levert opplevdes som relativt gode av både ansatte, pårørende og elderrådet i kommunen. Denne undersøkelsen var imidlertid avgrenset til å gjelde sykehjemmet.

Revisjonen vurderer den generelle risikoen for området som høy, imidlertid har enkelte områder relativt nylig hatt forvaltningsrevisjon som også følges opp av kontrollutvalget (herunder kvalitet og internkontroll i sykehjem), dette vurderer vi som risikoreduserende. Revisjonen merker seg også at opplysninger fra spørreundersøkelsen og handlingsprogrammet peker i retning av at tjenestene mot demente personer kan forbedres, samtidig ser revisjonen at kommunen har igangsatt et arbeid med å utrede bemannede boliger for personer med demens, som igjen kan tale for at det er lite hensiktsmessig å igangsette forvaltningsrevisjon på dette området i nærmeste fremtid. Det er likevel flere temaer/områder som det kan være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon på i nærmeste fremtid, som for eksempel kvalitet i hjemmebaserte tjenester eller knyttet til innføringen av velferdsteknologi. Tjenestene som ytes innenfor pleie- og omsorg i kommunen er av stor betydning for brukernes helse og kommunens økonomi. I et fremtidsperspektiv vil betydningen av å gi god kvalitet på tjenestene på en kostnadseffektiv måte bli enda viktigere. Vesentligheten vurderer vi dermed som høy.

Psykisk helse og rus

Sentrale myndigheter har over tid rettet økt fokus mot både rusfeltet og problematikk knyttet til psykisk helse. Et godt forebyggende arbeid innen psykisk helse og rusproblematikk kan redusere risikoen både for at personer opplever alvorlig psykisk sykdom og/eller omfattende rusproblematikk som utløser tyngre tjenestebehov.

Arbeid med dette området i et folkehelseperspektiv begrenser seg ikke bare til dette spesifikke tjenesteområdet, men til alt arbeid innenfor kommunens virksomhet som tar sikte på å forebygge psykiske helseplager og rusmisbruk, herunder eksempelvis i grunnskolen, barnehagen, barnevernet m.m.

Ved tjenesten for psykisk helse og rus meldes det om et jevnt tilsig av nye brukere, og at mange opplever ensomhet i tilknytning til pandemien. Fra KOSTRA-tallene kan vi se at kommunen har færre årsverk med videreutdanning i psykisk helsearbeid enn i sammenlignbare kommuner. Det fremkommer også av budsjett og handlingsplan at Våler kommune mangler boliger tilrettelagt for de mest vanskeligstilte, herunder personer med rusproblematikk. Tjenestens primære formål virker for revisor å være å fremme helse og gi hjelp til å mestre livet for personer som allerede opplever psykiske plager eller rusproblemer. Hvordan kommunen ivaretar det forebyggende perspektivet innenfor psykisk helse og rus, er etter revisjonens vurdering mindre klart.

Revisjonen vil etter en helhetlig vurdering konkludere med at området har en høy risiko, både med tanke på tilbudet som gis til personer som opplever problemer med psykisk helse og rus, og i tilknytning til det mer langsiktige perspektivet som omhandler forebygging av slik problematikk.

Tjenesteområdet har et stort fokus rettet mot seg fra sentrale myndigheter, og er svært viktig for helsen til de som benytter seg direkte av tjenestene i dag, samt er viktig for innbyggere generelt i et mer langsiktig og forebyggende folkehelseperspektiv. Vi vurderer dermed vesentligheten som høy.

Oppsummering av vurdering av risiko- og vesentlighet innen seksjon Helse og velferd

Tjenesteområde:	Risiko:	Vesentlighet:
Internkontroll i seksjon Helse og velferd	Middels	Høy
Pleie og omsorg	Høy	Høy
Psykisk helse og rus	Høy	Høy

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/154
Dokumentnr.: 30
Løpenr.: 258877/2021
Klassering: 3018-188
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	01.12.2021	21/36

Avslutning av nåværende forvaltningsrevisjonsplan

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Sekretariatet legger frem saken med to alternative forslag til vedtak og innstilling, se vurderinger.

Fredrikstad, 12.11.2021

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

KU-sak 21/23, 22.09.2021, Informasjonsskriv om forvaltningsrevisjon - Våler kommune
KU-sak 20/37, 16.12.2020, Plan for forvaltningsrevisjon 2021, Våler kommune

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet plan for forvaltningsrevisjon 2021 i sitt møte den 16.12.2020. Videre vedtok kommunestyret planen i sitt møte den 18.02.2021. Følgende områder for prosjekt ble vedtatt:

1. Grunnskolen
2. Prosjektering og planlegging av investeringsprosjekter

Prosjekt nummer 2 ble vedtatt som et restanseprosjekt, det vil si at det kun skulle gjennomføres hvis det var timer til det i planperioden, eventuelt hvis det var behov for endringer i planen. Dette prosjektet er ikke gjennomført i planperioden. Prosjekt nummer 1 ble vedtatt skulle gjennomføres. Dette er imidlertid ikke gjennomført av ulike årsaker. Østre Viken kommunerevisjon IKS har gitt tilbakemeldinger på at dette ikke kan leveres innenfor rammene i 2021.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at et kommunestyrevedtak er bindende og førende inntil et eventuelt nytt vedtak foreligger.

For å unngå at revisjonen har et stadig etterslep på bestilte prosjekter i henhold til planverk, bør kontrollutvalget be kommunestyret om å avslutte plan for forvaltningsrevisjon 2020-2021. Kontrollutvalget bør deretter ta stilling til om prosjekt 1 og 2 skal innarbeides i nytt planverk for 2022-2024.

Sekretariatet vurderer at kontrollutvalget kan gi følgende vedtak og innstilling til kommunestyret:

1. Kontrollutvalget tar saken til orientering og gir følgende innstilling til kommunestyret:

1. Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2021 avsluttes.
2. De to gjenstående prosjektene i planverket, henholdsvis: «Grunnskole» og «Prosjektering og planlegging av investeringsprosjekter» blir vurdert inn i nytt planverk for 2022-2024.

Hvis kontrollutvalget vurderer at disse to prosjektene ikke skal inn i nytt planverk, kan vedtak og innstilling være følgende:

1. Kontrollutvalget tar saken til orientering og gir følgende innstilling til kommunestyret:

1. Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2021 avsluttes.
2. De to gjenstående prosjektene i planverket, henholdsvis «Grunnskole» og «Prosjektering og planlegging av investeringsprosjekter» skal ikke gjennomføres.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/152
Dokumentnr.: 35
Løpenr.: 266968/2021
Klassering: 3018-186
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	01.12.2021	21/37

Etterlevelseskontroll 2021 - Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar revisjonens overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll, samt valg av kontrollområde «*Merverdiavgift – Overholdelse av regelverk og egne rutiner*», til orientering.
2. Skriftlig uttalelse om resultatet av kontrollen oversendes kontrollutvalget senest 30. juni 2022

Fredrikstad, 17.11.2021

Vedlegg

1. Østre Viken Kommunerevisjon IKS: Forenklet etterlevelseskontroll med økonomi-forvaltningen 2021 – Overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering - Våler kommune, datert 16.11 2021

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- KommuneLOven § 24-9
- Revisjonsstandard 301 (RSK 301) - Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen.

Saksopplysninger

I henhold til ny kommunelov (i kraft fra 2019) er en ny revisjonsoppgave tatt inn i loven. Kontrollen gjelder «Forenklet etterlevelseskontroll med økonomi- forvaltningen».

I kommunelovens § 24-9 «*Forenklet etterlevelseskontroll med økonomi- forvaltningen*», står følgende:

«*Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.*

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.»

Østre Viken Kommunerevisjon har lagt RSK 301 – Standard for forenklet etterlevelseskontroll til grunn for sin etterlevelseskontroll. Standard 301 er utarbeidet i samarbeid med Norges kommunerevisor forbund (NKRF) og Revisorforeningen (DNR). I RSK 301 pkt.8 står følgende:

Når revisor har identifisert et område for kontroll, skal revisor planlegge hvilke kontrollhandlinger som skal utføres, samt omfang og tidspunkt for gjennomføring.

I RSK 301 pkt.10 fremgår det at «Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger skal legges frem for kontrollutvalget til orientering».

Revisjonen har foretatt en risiko- og vesentlighetsvurdering av Våler kommune for 2021. De skriver at det er naturlig å vurdere områder som ligger tett opp til regnskapsrevisors oppgaver i forbindelse med revisjon av regnskapet. Kvaliteten av kommunens interne kontroll er av betydning og revisor har i risikovurderingen tatt hensyn til risikoreduserende tiltak.

I kontrollutvalgets møte kan oppdragsansvarlig revisor redegjøre nærmere strategi og angrepsvinkel for oppgaven, samt om sin risiko- og vesentlighetsvurdering.

Vurdering

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomi- forvaltningen er som nevnt under saksopplysninger ny oppgave som er pålagt valgt revisor. Revisor har fremlagt en overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering i tråd med RKS 301 av følgende områder i kommunen:

- Finansforvaltning
- Offentlige anskaffelser – System og kontroll for å overholde lovverk
- Selvkost – Overholdelse av regelverk
- Budsjett – Overholdelse av regelverk og egne rutiner for budsjettering og budsjettjusteringer
- Merverdiavgift – Overholdelse av regelverk og egne rutiner

Basert på risiko og vesentlighetsanalysen har revisjonen valgt følgende område for forenklet etterlevelseskontroll for 2021: «*Merverdiavgift – Overholdelse av regelverk og egne rutiner*».

Rapport om etterlevelseskontrollen skal i henhold til kommuneloven leveres innen 30. juni. Kontrollutvalget vil behandle rapporten seinest i sitt møte juni 2022.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget om å ta revisjonens overordnede risiko- og vesentlighetsvurdering vedrørende etterlevelseskontroll med økonomi forvaltningen samt valg av kontrollområdet, til orientering.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen for 2021 - Overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering – Våler kommune

I kommuneloven § 24-9 er revisor gitt oppgaven forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Ansvar for oppgaven er lagt til regnskapsrevisor og det er i loven lagt opp til en uttalelse på utført arbeid med moderat sikkerhet. Revisor skal fremlegge en risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for beslutning av valgt område for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen.

Kommunelovens § 24-9 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen:

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Revisjonen har foretatt en risiko- og vesentlighetsvurdering av Våler kommune for 2021. Det er naturlig å vurdere områder som ligger tett opp til regnskapsrevisors oppgaver i forbindelse med revisjon av regnskapet. Kvaliteten av kommunens interne kontroll er av betydning og revisor har i risikovurderingen tatt hensyn til risikoreduserende tiltak.

Områder som er vurdert

Finansforvaltning - Rapportering ifølge vedtatt finansreglement.

Momenter ved risikovurderingen	Vurdering
Tidligere forvaltningsrevisjoner og tilsyn	Nei
Tidligere avdekket feil	Ja. Det ble i 2020 ikke rapportert i henhold til finansreglement. Avvik omtalt i revisors beretning og nummerert brev.
Kompleksitet – regelverk, transaksjonsvolum	Nytt finans og økonomireglement i 2020.
Kontrollmiljøet – holdninger, kompetanse, kapasitet	Har skriftlige rutiner. God kompetanse. Kommunen har ingen komplekse finansielle instrumenter.
Omdømmerisiko	Delvis
Erstatningsrisiko	Nei
Økonomisk risiko	Opptak av lån og plassering av ledig likviditet utenfor bestemmelsene i regelverket kan føre til høyere risiko og økonomiske tap.
Vesentlighet for enkelte innbyggere	Nei
Vurdert risiko: Sannsynlig, mindre alvorlig til alvorlige konsekvenser	

Offentlige anskaffelser

Momenter ved risikovurderingen	Vurdering
Tidligere forvaltningsrevisjoner og tilsyn	Nei
Tidligere avdekket feil	Etterlevelseskontroll i 2020 avdekket manglende etterlevelse av § 10-5 i forskrift om offentlige anskaffelser. Følges opp i ordinær revisjon.
Kompleksitet – regelverk, transaksjonsvolum	Lov om offentlige anskaffelser. Ulike grenser avhengig av type anskaffelse. Antall anskaffelser og rammeavtaler varierer fra år til år.
Kontrollmiljøet – holdninger, kompetanse, kapasitet	Har økonomireglement som også omhandler anskaffelser.
Omdømmerisiko	Ja
Erstatningsrisiko	Ja
Økonomisk risiko	Brudd på regelverket kan medføre erstatningskrav og dyrere innkjøp.
Vesentlighet for enkelte innbyggere	Indirekte
Vurdert risiko: Meget sannsynlig, alvorlig – meget alvorlig konsekvenser	

Selvkost – Overholdelse av regelverk.

Momenter ved risikovurderingen	Vurdering
Tidligere forvaltningsrevisjoner og tilsyn	Nei
Tidligere avdekket feil	Ikke vesentlige. Etterlevelseskontroll 2019 avdekket feil i note opplysninger til regnskapet. Dette er fulgt opp i 2020 og følges opp i ordinær revisjon.
Kompleksitet – regelverk, transaksjonsvolum	Selvkostforskriften – ny for 2020. Mange transaksjoner.
Kontrollmiljøet – holdninger, kompetanse, kapasitet	God kompetanse. Kommunen benytter en standard mal fra eksterne leverandører og har selv ansvaret for å legge inn riktige opplysninger i malen. Sårbar da det er få personer som kjenner til malen.
Omdømmerisiko	Ja
Erstatningsrisiko	Delvis
Økonomisk risiko	Feil i beregninger kan føre til at kommunen krever for høye avgifter av innbyggerne sine.
Vesentlighet for enkelte innbyggere	Ja
Vurdert risiko: Sannsynlig, alvorlige konsekvenser	

Budsjett - Overholdelse av regelverk og egne rutiner for budsjettering og budsjettjusteringer

Momenter ved risikovurderingen	Vurdering
Tidligere forvaltningsrevisjoner og tilsyn	Nei
Tidligere avdekket feil	Nei
Kompleksitet – regelverk, transaksjonsvolum	Kommuneloven og tilhørende forskrift stiller krav til budsjett, budsjettendringer og rapportering.
Kontrollmiljøet – holdninger, kompetanse, kapasitet	Kommunestyret vedtar opprinnelig budsjett og foretar budsjettendringer under året. Det rapporteres til kommunestyret hvert tertial. God internkontroll på området.
Omdømmerisiko	Ja
Erstatningsrisiko	Nei
Økonomisk risiko	Ja. Budsjettoverskridelser og mangelfull kontroll medfører vesentlig økonomisk risiko.
Vesentlighet for enkelte innbyggere	Indirekte
Vurdert risiko: Sannsynlig, mindre alvorlig konsekvenser	

Merverdiavgift – Overholdelse av regelverk og egne rutiner.

Momenter ved risikovurderingen	Vurdering
Tidligere forvaltningsrevisjoner og tilsyn	Nei
Tidligere avdekket feil	Ingen vesentlige feil avdekket.
Kompleksitet – regelverk, transaksjonsvolum	Mva og mva kompensasjonsloven – kompleks regelverk. Stort antall transaksjoner. Kommunen har flere justeringsavtaler.
Kontrollmiljøet – holdninger, kompetanse, kapasitet	Kontrolleres løpende gjennom attestasjon/anvisning og kontrollsteget. Revisjonen gjør også sine kontroller hver termin.
Omdømmerisiko	Nei
Erstatningsrisiko	Ja
Økonomisk risiko	Feil i mva/mva-kompensasjonskrav kan føre til at kommunen må tilbakebetale urettmessig krevd kompensasjon. Eller at de ikke krever kompensasjon for utgifter de har krav på.
Vesentlighet for enkelte innbyggere	Nei
Vurdert risiko: Sannsynlig, alvorlige til meget alvorlige konsekvenser	

Svært sannsynlig					
Meget sannsynlig					
Sannsynlig					
Mindre sannsynlig					
Lite sannsynlig					
Sannsynlighet					
Konsekvens/ Vesentlighet	Ubetydelige konsekvenser	Mindre alvorlige konsekvenser	Alvorlige konsekvenser	Meget alvorlige konsekvenser	Svært alvorlige konsekvenser

Valideringsord	Beskrivelse
Lite sannsynlig	Svært tvilsomt at det foreligger manglende etterlevelse
Mindre sannsynlig	Tvilsomt at det foreligger manglende etterlevelse
Sannsynlig	Det er indikasjoner på manglende etterlevelse
Meget sannsynlig	Vi tror at det foreligger manglende etterlevelse
Svært sannsynlig	Vi er overbevist om manglende etterlevelse
Ubetydelige konsekvenser	Uvesentlig, ingen som vil henge seg opp i manglende etterlevelse
Mindre alvorlige konsekvenser	Manglende etterlevelse vil ramme få, eller flere i liten grad
Alvorlige konsekvenser	Manglende etterlevelse vil være kritisk/alvorlig
Meget alvorlige konsekvenser	Manglende etterlevelse vil være meget alvorlig, og rammer mange
Svært alvorlige konsekvenser	Manglende etterlevelse vil være katastrofalt, svært alvorlig

Oppsummering og rapportering

Basert på risiko og vesentlighetsanalysen velges følgende område for forenklet etterlevelseskontroll for 2021: Merverdiavgift – Overholdelse av regelverk og egne rutiner

Kriterier som vil bli lagt til grunn for kontrollen er bestemmelser i lov om merverdiavgift og lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, kommunens egne vedtak og rutiner.

Kommunerevisjonen vil avgi uttalelse med moderat sikkerhet på nevnte område, etter standard for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Revisor vil legge frem sin uttalelse for kontrollutvalget innen 30. juni 2022.

Rolvsøy, 16.11.2021

Jostein Ek (Sign.)
oppdragsansvarlig revisor

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/157
Dokumentnr.: 60
Løpenr.: 258452/2021
Klassering: 3018-192
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	01.12.2021	21/38

Møteplan for kontrollutvalget i Våler 2022

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Med forbehold om endringer, fastsetter kontrollutvalget følgende møtedatoer for 2022:
 - Ons 16.02. kl. 09.00
 - Ons 04.05. kl. 09.00
 - Ons 08.06. kl. 09.00
 - Ons 14.09. kl. 09.00
 - Ons 30.11. kl. 09.00

Fredrikstad, 12.11.2021

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fastsetter en møteplan for ett år av gangen. I kontrollutvalgets budsjett for 2022 er det innarbeidet fem møter. Møtene holdes på onsdager med start kl. 09.00, som tidligere praksis..

Vurdering

I henhold til budsjett for kontrollutvalget, samt sekretariatets vurdering av saksmengden for kontrollutvalget, anbefales det at kontrollutvalget avholder fem møter 2022. Følgende møtedatoer forslås:

- Ons 16.02. kl. 09.00
- Ons 04.05. kl. 09.00
- Ons 08.06. kl. 09.00
- Ons 14.09. kl. 09.00

- Ons 30.11. kl. 09.00

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/156
Dokumentnr.: 59
Løpenr.: 258740/2021
Klassering: 3018-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	01.12.2021	21/39

Referater og meldinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering

Fredrikstad, 12.11.2021

Vedlegg

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 22.09.2021
2. Saksprotokoll fra kommunestyrets møte den 16.09.2021, sak 44/21
«EIERSKAPSKONTROLL FOR VÅLER KOMMUNE I PERSONALPARTNER AS»
3. Saksprotokoll fra kommunestyrets møte den 28.10.2021, sak 59/21,
«FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT - TILTAK OG RUTINER FOR REDUKSJON
OG FOREBYGGING AV SYKEFRAVÆR - KONTROLLUTVALGETS OPPFØLGING AV
VEDTAK»
4. Saksprotokoll fra kommunestyrets møte den 28.10.2021, sak 60/21, «
FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT - ADMINISTRASJON OG STYRING»

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

[NKRF – Norges Kommunerevisorforbund](#)

Saksopplysninger

Vedlegg 1: Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 22.09.2021 ligger vedlagt til orientering.

Vedlegg 2: Kommunestyret behandlet den 16.09.2021, «Eierskapskontroll for Våler kommune i Personalpartner AS». Til orientering.

Vedlegg 3: Kommunestyret behandlet den 28.10.2021, «Forvaltningsrevisjonsprosjekt – Tiltak og rutiner for reduksjon og forebygging av sykefravær – kontrollutvalgets oppfølging av vedtak». Til orientering.

Vedlegg 4: Kommunestyret behandlet den 28.10.2021, «Forvaltningsrevisjonsprosjekt - Administrasjon og styring». Til orientering.

NKRFs kontrollutvalgskonferanse arrangeres 02.02.-03.02.2022 ved The Qube, Gardermoen. Påmeldingsfrist 16.12.2021. Til orientering.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at kontrollutvalget kan ta referater og meldinger til orientering.

Møteprotokoll

Kontrollutvalget Våler

Møtedato: 22.09.2021,
Tidspunkt: fra kl. 09:00 til kl. 10:30
Møtested: Herredshuset, møterom Kommunestyresalen
Fra – til saksnr.: 21/21- 21/31

Frammøteliste

Medlemmer	Møtt	Varamedlemmer møtt
Tom André Brubak	x	
Jorunn H. Tinglum	Meldt forfall	Paal Tveiten
Fredrik Bjerketvedt	x	
Anne Kristine Graff	Meldt forfall	Ikke møtt
Egil Holm	Meldt forfall	Bjørn Frøland

Antall stemmeberettigede fremmøtte 4 av 5.

Møtende fra kontrollutvalgssekretariatet: Daglig leder Anita Dahl Aannerød og rådgiver Bjørn Gulbrandsen

Møtende fra revisjonen: Daglig leder Jolanta Betker. Revisor Jostein Ek og forvaltningsrevisor Bjørnar Eriksen

Møtende fra administrasjonen: Ingen

.....
Tom André Brubak
leder

.....
Fredrik Bjerketvedt

Merknader

Saksliste

Saksnr.	Innhold
PS 21/21	Godkjenning av innkalling og saksliste
PS 21/22	Valg av representant til å signere protokoll
PS 21/23	Informasjonsskriv om forvaltningsrevisjon - Våler kommune
PS 21/24	Forvaltningsrevisjonsrapport "Overordnet internkontroll" - Våler kommune
PS 21/25	Informasjon vedrørende oppfølgingsrapport "Sykefravær Våler kommune"
PS 21/26	Oppsummering av regnskapsrevisjon for 2020
PS 21/27	Revisjonsbrev nr. 2/2021 - kommunedirektørens tilsvare om tiltak
PS 21/28	Overordnet revisjonstrategi for 2021 – Regnskapsrevisjon
PS 21/29	Forslag til budsjett for kontrollarbeidet 2022
PS 21/30	Referater og meldinger
PS 21/31	Eventuelt

PS 21/21 Godkjenning av innkalling og saksliste

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Innkalling og saksliste godkjennes

Kontrollutvalget Vålers behandling 22.09.2021:

Ingen merknader til innkallingen eller saksliste. Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalgets vedtak 22.09.2021:

1. Innkalling og saksliste godkjennes.

PS 21/22 Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Til å signere protokollen sammen med leder er Egil Holm

Kontrollutvalget Vålers behandling 22.09.2021:

Egil Holm har meldt forfall, dermed ble Fredrik Bjerketvedt foreslått og enstemmig valgt.

Kontrollutvalgets vedtak 22.09.2021:

1. Til å signere protokollen sammen med velges Fredrik Bjerketvedt

PS 21/23 Informasjonsskriv om forvaltningsrevisjon - Våler kommune

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Informasjonsskriv om forvaltningsrevisjon - Våler kommune, tas til orientering
2. Kontrollutvalget avventer behandling av risiko- og vesentlighetsanalysen for Våler kommune, før en eventuell oppstart av forvaltningsrevisjonsprosjekt på Grunnskolen i Våler.

Kontrollutvalget Vålers behandling 22.09.2021:

Revisjonen orienterte om forsinkelsene i arbeidet med forvaltningsrevisjon. Utvalget stilte enkelte spørsmål som ble besvart i møte. Forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 22.09.2021:

1. Informasjonsskriv om forvaltningsrevisjon - Våler kommune, tas til orientering
2. Kontrollutvalget avventer behandling av risiko- og vesentlighetsanalysen for Våler kommune, før en eventuell oppstart av forvaltningsrevisjonsprosjekt på Grunnskolen i Våler.

PS 21/24 Forvaltningsrevisjonsrapport "Overordnet internkontroll" - Våler kommune

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak og innstilling som legges frem til behandling for kommunestyret:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport «Overordnet internkontroll», samt kommunedirektørens uttalelse til rapporten til etterretning, og slutter seg til revisjonens anbefalinger.

2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1: Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Overordnet internkontroll» til etterretning, og ber administrasjonen følge opp de fire anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal administrasjonen:

1. systematisere arbeidet med risikovurderinger.
2. ferdigstille arbeidet med å etablere et ensartet system for avviksmelding og avviksbehandling.
3. fortsette arbeidet med å implementere en kultur hvor avviksrapportering oppfattes som et bidrag til høyere kvalitet i tjenestene.
4. sette evalueringen av kommunens internkontroll i system, og etablere rutiner for å justere og forberede rutiner og prosedyrer knyttet til denne.

2: Kommunestyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp.

Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter kommunestyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til kommunestyret.

Kontrollutvalget Vålers behandling 22.09.2021:

Revisjonen orienterte om rapportens konklusjoner, funn og anbefalinger. Forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt

Kontrollutvalgets vedtak og innstilling 22.09.2021:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport «Overordnet internkontroll», samt kommunedirektørens uttalelse til rapporten til etterretning, og slutter seg til revisjonens anbefalinger.

2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1: Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Overordnet internkontroll» til etterretning, og ber administrasjonen følge opp de fire anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal administrasjonen:

5. systematisere arbeidet med risikovurderinger.
6. ferdigstille arbeidet med å etablere et ensartet system for avviksmelding og avviksbehandling.
7. fortsette arbeidet med å implementere en kultur hvor avviksrapportering oppfattes som et bidrag til høyere kvalitet i tjenestene.
8. sette evalueringen av kommunens internkontroll i system, og etablere rutiner for å justere og forberede rutiner og prosedyrer knyttet til denne.

2: Kommunestyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp.

Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter kommunestyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til kommunestyret.

PS 21/25 Informasjon vedrørende oppfølgingsrapport "Sykefravær Våler kommune"

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget viser til tidligere innstilling vedtatt 16.12.2020 og anbefaler at kommunedirektøren får utsatt frist til et halvt år etter kommunestyrets behandling

Kontrollutvalget Vålers behandling 22.09.2021:

Sekretariatet redegjorde for saken. Det ble påpekt en feil dato i første avsnitt under saksopplysninger (16.12 2021) saksfremlegget. Ved oversendelsen av særutskrift rettes denne dato til 16.12 2020. Forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 22.09.2021:

1. Kontrollutvalget viser til tidligere innstilling vedtatt 16.12.2020 og anbefaler at kommunedirektøren får utsatt frist til et halvt år etter kommunestyrets behandling

PS 21/26 Oppsummering av regnskapsrevisjon for 2020

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Revisors oppsummering av utført regnskapsrevisjon for regnskapsåret 2020, tas til orientering

Kontrollutvalget Vålers behandling 22.09.2021:

Revisor orienterte kort om regnskapsrevisjonen for året 2020. Forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt

Kontrollutvalgets vedtak 22.09.2021:

1. Revisors oppsummering av utført regnskapsrevisjon for regnskapsåret 2020, tas til orientering

PS 21/27 Revisjonsbrev nr. 2/2021 - kommunedirektørens tilsvare om tiltak

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar kommunedirektørens tiltak på revisjonsbrev nr. 2/2021 til orientering.
2. Revisjonsbrev nr. 2/2021 lukkes.

Kontrollutvalget Vålers behandling 22.09.2021:

Forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt

Kontrollutvalgets vedtak 22.09.2021:

1. Kontrollutvalget tar kommunedirektørens tiltak på revisjonsbrev nr. 2/2021 til orientering.
2. Revisjonsbrev nr. 2/2021 lukkes.

PS 21/28 Overordnet revisjonstrategi for 2021 - Regnskapsrevisjon

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Overordnet revisjonstrategi for 2021, tas til orientering

Kontrollutvalget Vålers behandling 22.09.2021:

Revisjonen redegjorde for revisjonsstrategien og til aktuelle fokusområder for 2021. Forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt

Kontrollutvalgets vedtak 22.09.2021:

1. Overordnet revisjonstrategi for 2021, tas til orientering

PS 21/29 Forslag til budsjett for kontrollarbeidet 2022

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Budsjett for kontrollarbeidet for 2022 med en kostnadsramme på kr. 1 204 620.-, godkjennes
2. Budsjett for kontrollarbeidet for 2022 oversendes ordfører for videre politisk behandling etter § 2 i "Forskrift om kontrollutvalg og revisjon"

Kontrollutvalget Vålers behandling 22.09.2021:

I sekretariatets innstilling i punkt 1. står det at kostnadsrammen er 1 204 620.-. Riktig beløp skal være 1 177 720,-. Feil beløp kommer også igjen under saksopplysninger. Denne rettes før oversendelse av særutskrift til kommunen.

I revisjonens budsjettforslag for Våler kommune 2022 er det ikke lagt inn timer til eierskapskontroll for 2022. Kontrollutvalget behandler plan for eierskapskontroll for perioden

2022 - 2023 i neste møte. Prioriteringer som gjøres under denne sak vil kunne påvirke revisjonens budsjett for 2022.

Revisor påpekte en feilopplysning i vedlegg 3 til saken. Nytt vedlegg 3 oversendes sekretariatet.

Kontrollutvalget ser det naturlig at møtegodtgjørelse utbetales når nødvendig kurs og opplæring gjennomføres for at utvalgsmedlem kan ivareta sitt ansvar på en god og forsvarlig måte.

Forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt med den ene endring av beløp på 1 204 620 blir rettet til kr. 1 177 720.-.

Kontrollutvalgets vedtak og innstilling 22.09.2021:

1. Budsjett for kontrollarbeidet for 2022 med en kostnadsramme på kr. 1 177 720.-, godkjennes
2. Budsjett for kontrollarbeidet for 2022 oversendes ordfører for videre politisk behandling etter § 2 i "Forskrift om kontrollutvalg og revisjon"

PS 21/30 Referater og meldinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering

Kontrollutvalget Vålers behandling 22.09.2021:

Forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 22.09.2021:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering

PS 21/31 Eventuelt

Kontrollutvalget Vålers behandling 22.09.2021:

Ingen saker.

Østfold Kontrollutvalgssekretariat
Dikeveien 29

1661 ROLVSØY

23.09.2021

Vår ref.: 21/73-12/IN(bes oppgitt ved henv.)
Deres ref.:

Arkivnr: 037 &58
Løpenr.: 14065/21

MELDING OM VEDTAK

Kommunestyret behandlet i møte 16.09.2021 sak 44/21 – Eierskapsprotokoll for Våler kommune i Personalpartner AS.

Følgende vedtak ble fattet:

Kommunestyret tar rapport – «Personalpartner AS eierskapskontroll for Våler kommune» til etterretning, og ber eierrepresentantene om å følge opp anbefalinger som fremkommer av rapporten i kommunen sitt arbeid med eierstyring, herunder:

- at generalforsamlingen i Personalpartner AS utnevner styreleder og også styrets nestleder.
- at styret oppdaterer styreinstruks og stillingsinstruks for daglig leder (2008).
- kommunes *Eierskapsmelding 2021* justeres i del 1 (prinsipp 6 og 10) og del 2 (innledende liste og etterfølgende selskapssider bør samsvare).
- kommunens rutiner for eierstyring vurderes, herunder formannskapets rolle som eierutvalg, eierskapsseminar tidlig i kommunestyreperioder og eiermøter mellom kommunen og selskaper

Med vennlig hilsen
Våler kommune

Ivar Nævra
Kommunedirektør

Brevet er elektronisk godkjent.

Saksprotokoll

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 28.10.2021
Sak: 59/21

Arkivsak: 17/1065-26/IN
Tittel: SAKSPROTOKOLL - FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT -
TILTAK OG RUTINER FOR REDUKSJON OG FOREBYGGING AV
SYKEFRAVÆR - KONTROLLUTVALGET AV VEDTAK

Behandling:
Kontrollutvalgets innstilling vedtatt enstemmig.

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til tidligere innstilling vedtatt 16.12.2020 og anbefaler at kommunedirektøren får utsatt frist til et halvt år etter kommunestyrets behandling.

Saksprotokoll

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 28.10.2021
Sak: 60/21

Arkivsak: 20/1024-9/IN
Tittel: SAKSPROTOKOLL - FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT -
ADMINISTRASJON OG STYRING

Behandling:

Kontrollutvalgets innstilling vedtatt enstemmig.

Vedtak:

1: Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Overordnet internkontroll» til etterretning, og ber administrasjonen følge opp de fire anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal administrasjonen:

1. systematisere arbeidet med risikovurderinger.
2. ferdigstille arbeidet med å etablere et ensartet system for avviksmelding og avviksbehandling.
3. fortsette arbeidet med å implementere en kultur hvor avviksrapportering oppfattes som et bidrag til høyere kvalitet i tjenestene.
4. sette evalueringen av kommunens internkontroll i system, og etablere rutiner for å justere og forberede rutiner og prosedyrer knyttet til denne.

2: Kommunestyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp.

Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter kommunestyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til kommunestyret.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/156
Dokumentnr.: 60
Løpenr.: 258790/2021
Klassering: 3018-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	01.12.2021	21/40

Eventuelt